

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 47

Lapkritis - November 25, 1977 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Egipto prez. Anwar el-Sadat, nebodamas kitų arabų valstybių ir Palestinos išlaisvinimo org-jos nepalankaus nusistatymo, atvyko į Izraelį, pasakė parlamentui kalbą, išdėstydamas arabų pageidavimus taikai Art. Rytuose pasiekti, ir tarėsi su Izraelio min. pirm. Menahem Begin taikos reikalais. Nors iš šio dramatiško vizito nesitikima didelių politinių laimėjimų, tačiau pats oficialių pasitarimų faktas rodo Egipto prezidento rūpestį taikai Art. Rytuose pasiekti.

Egipto prezidentui nutarus oficialiai lankytis Izraely, jo užs. reik. min. Ismail Fahmy ir valst. sekr. Mohammed Riad atstatastydino. Fahmy atsistatydinimas JAV buvo sutiktas palankiai, nes jis buvęs draugingų su Sov. S-ga santykių palaikymo šalininkas. Jo įpėdiniu paskirtas kitas valstybės min. dr. Butros Ghali.

Prez. Carter, susirūpinęs, kad Egipto prez. Anwar el-Sadat vizitas į Izraelį neliktų beprasmis, paragino Izraelio min. pirm. Menahem Begin padaryti kai kurių nuolaidų dėl būsimos Ženevos konferencijos Art. Rytų klausimam spręsti.

Valst. d-tas oficialiai įspėjo Kubą, kad jos 27,000 karių buvimas įvairiose Afrikos valstybėse sudarys kliūtį normaliam santykiams atstatyti.

Irano šacho Mohammed Riza Pahlevi lankymasis JAV sukėlė čia gyvenančių iraniečių triukšmingas demonstracijas. Vienų jų demonstravo už šachą, o kiti — prieš jį. Norėdamas pirkti iš JAV ginklų, šachas pažadėjo prieštintis numatyti aliejaus kainų pakėlimui.

Somalijos vyriausybė įsakė per 7 dienas išvykti visiem Sov. S-gos ir Kubos patarėjams, uždraudė sovietams toliau naudotis karo laivyno bazėm Indijos vandenyne ir nutraukė dipl. santykius su Kubą. Išvadydama 6000 sovietų patarėjų, Somalija formaliai panaikino 1974 su Sov. S-ga pasirašytą draugingumo ir bendradarbiavimo sutartį.

Etiopijos karinė taryba pašalino ir turbūt nužudė tarybos vicepirm-ką plk. ltn. Atafu Abate, kuris savo veiksmais stengėsis sutrukdyti socializmo įsigalėjimą Etiopijoje.

Valst. d-tas paskelbė, kad Etiopijoj šiuo metu yra 400 Kubos karinių patarėjų, kurių atskiri nariai yra aktyviai įsivėlę į karą su Somalija.

Egipto prez. Anwar el-Sadat, ieškodamas pritarimo savo vizitui į Izraelį, buvo nuykęs į Siriją, bet jos prez. Hafez al-Assad šiam žygiui nepritarė.

Sov. S-ga nelauktai sutiko, kad JAV galėtų per 3 metus bandyti taikinio ieškančias raketas ir jas išdėstyti, net nereikalaujama jų tolinasą apriboti iki 1500 mylių. Spėliojama, kad ir Sov. S-ga stengiasi tokias pat raketas pasigaminti.

AFL-CIO unijos viceprez. ir JAV delegacijos Belgrado konferencijai narys Sol C. Chaikin apkaltino Sov. S-gą kad ji iki šiol neįteikė Andrei D. Sacharovui ir kitiem 5 sovietų disidentam unijos kvietimo dalyvauti AFL-CIO konferencijoj.

Kuba nuo liepos m. pasiuntė į Angolą dar apie 6,000 karių.

JAV delegacijos Belgrado konferencijai pirm. Arthur Goldbergatvyko į JAV pasitarimam.

JAV ir Filipinai pasiekė principinį susitarimą dėl JAV aviacijos ir laivyno bazių atėities. Bazijų teritorija busianti sumažinta ir jos palaipsniui pereis Filipinų suverenitetui.

VLIKO ATSTOVAS BELGRADE

Vliko valdybos prašomas, kun. Kazimieras Pugevičius spalio 25-31 buvo Belgrade. Jį priėmė JAV ambasadorius Jugoslavijai Albert Scherer Jr. Ambasadorius Scherer dalyvauja Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Belgrade JAV delegacijos pasitarimuose. Kun. K. Pugevičius taip pat priėmė monsinjoras Fonz-Munoz, Vatikano atstovas Belgrado konferencijai. Be to, jis kalbėjosi su The New York Times korespondentu Belgrade David Andelman. Matėsi su Airijos delegacijos nariais. Jiem įteikė kopijas Lietuvių Žmogaus Teisių Komisijos pranešimo, kuriame yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos santrauka apie Sovietų Sąjungos vykdomus religinės laisvės pažeidimus Lietuvoj, ir JAV Bendruomenės memorandumo kopiją apie lietuvių skriaudimą okupuotoj Lietuvoj, Sovietų Sąjungoj ir kituose jos įtakoj esančiuose kraštuose.

Kun. K. Pugevičius atkreipė Vatikano atstovo Fonz-Munoz dėmesį į tai, kad lietuviai, sužinoję Vatikano atstovo vyskupo Silvestrini įžanginės kalbos turinį, kuriame buvo reikiškamas susirūpinimas Ukrainos tikinčiųjų reikalais, pasigėdo pavergtųjų lietuvių reikalų paminėjimo. Jis

aiškino Vatikano atstovui, kad dabartinių laikų lietuviai katalikai — kankiniai ir religinės laisvės paneigimui besipriešinantieji rezistentai — prašo ir laukia laisvojo pasaulio pagalbos, bent keliant viešumon brutalius Sovietų Sąjungos prasižengimus prieš žmogaus teises. Informavo, kad lietuviai nori turėti švietimo laisvę ir naudotis tėvų teise auklėti savo vaikus. Be to, priminė, kad lietuvių tauta buvo ir yra apsisprendusi siekti kiekvienai tautai priklausančių suverenumo teisių.

Grįždamas per Romą, kun. K. Pugevičius turėjo progos painformuoti apie savo patyrimus Belgrade ir apie padėtį Lietuvoj vyskupą P. Marcinų ir monsinjorą A. Bačkį. Vyskupas Marcinus, Chicagoj gimęs lietuvis, vadovauja Vatikano bankui, o monsinjoras Bačkis — vienam skyriui Vatikano užsienio reikalų įstaigoj.

Apie savo misiją painformavo Lietuvos atstovą Vatikane Stasį Lozoraitį Jr. ir pažadėjo duoti jam reikalingos pagalbos informacinėmis knygomis ir kita spausdinta medžiaga. Romoj jis matėsi su kun. V. Kazlauskis, Vatikano radijo lietuvių skyriaus vedėju, vyskupu A. Deksnium,

prelatu V. Mincevičium, prelatu L. Tulaba ir kt.

Londonė kun. K. Pugevičius apie savo misiją painformavo Lietuvos atstovą Anglijoj Vinčą Balicką ir apie dvidešimtį Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininko J. Vilčinsko sukvieštų asmenų.

Į JAV kun. K. Pugevičius grįžo lapkričio 15. Kitą dieną apie savo patyrimus Belgrade jis telefonu painformavo Religion News Service New Yorke, National Catholic News Service Washington ir National Catholic Register. Tą pačią dieną jis kalbėjosi su Eltos Informacijų ir Lithuanian Information Service atstovu, o lapkričio 19 — padarė apyskaitinį pranešimą Vliko valdybos nariam.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Baltimorėj gimęs lietuvis, vadovauja Lietuvių Katalikų Religijnei Šalpai ir Lietuvių Katalikų Tarnybai, artimai bendradarbiauja su Vliko Informacine Tarnyba, su JAV Bendruomene, palaiko artimus ryšius su katalikų, protestantų, žydų ir kt. religinėm bendruomenėm ir žmogaus teisių organizacijom, mūsų reikalais rašo straipsnius ir laiškus į amerikiečių spaudą. B.B. (Elta)

Toronto jaunimo ansamblis Gintaras šoka Kultūros Židinio scenoj Brooklyne lapkričio 19.
Nuotr. L. Tamošaičio

VLIKO — JAV LB VALDYBŲ PASITARIMAS

Lapkričio 12 Philadelphiajioj įvyko Vliko ir JAV LB krašto valdybos pasitarimas. Tai antras šiais metais šių institucijų vadovų pasitarimas, nes pirmasis įvyko sausio mėn. pradžioj. Vlikui pasitarime atstovavo pirm. dr. J. K. Valiūnas, vicepirm. dr. B. Nemickas ir finansų tvarkytojas A. Vedeckas. JAV LB krašto valdyba buvo atstovaujama pirm. A.S. Gečio, LB tarybų pirminkinų J. Gailos ir A.M. Zerr, vicepirminkinų R. Česonio ir F. Andriūno ir valdybos narių A. Gailiūšo ir B. Vaškaičio.

Pasitarimo metu plačiau paliesta Lietuvių Žmogaus Teisių Komisijos veikla, pasirošimai Belgrado konferencijai, svarba siekti veiksmų pasireiškimų koordinavimo. Sutarta bendrai veikti, organizuojant teisingą pagalbą ir viešąją opinią padėti sovietų suimtam disidentui Viktorui Petkui.

JAV LB atstovai Vliką painformavo apie krašto valdybos dedamas pastangas su Altos vadovais susėsti prie pasitarimų stalo, apie vedamų su Alta susirašinėjimų eigą ir su JAV LB

— Altos siūlymais esamai tarporganizacinei įtampai pašalinti.

Svarstant santykių su kraštu klausimą, abiejų valdybų nariai priėjo vieningos nuomonės, kad 1974 White Plains Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencijoj priimti nutarimai yra geri ir pilnai atitinka dabarties laiko dvasią. Veiksniai turėtų mūsų visuomenei dažniau juos priminti. Priminimas, tikimasis, padės išvengti visuomeniniame gyvenime nereikalingo erzelo.

Gyvas diskusijas sukėlė pastabos dėl Vliką sudarančių grupių pastangų šių dienų jaunimą per partijas angažuoti laisvinimo veiklai. Nuomonės išsiskyrė, kai kuriem LB atstovam abejojant dėl sėkmingumo tai įvykdyti, kai gyvenama ne savo valstybėj. Jų teigimu, išveivioj partijų egzistencija yra pasmerkta pražūčiai.

Valdybų pasitarimas praėjo nuoširdaus bendradarbiavimo dvasioj, nevengiant atvirai pasisakyti rūpestį keliančiais klausimais. Pritarta siūlymui dažniau kviesti laisvinimo veiksmų

konferencijas, jas papildant ir panašiais dviejų institucijų pasitarimais. Pasitarimas truko apie tris valandas.

An. Gl.

— Kongresmanas Frank Annunzio (dem., Ill.) lapkričio 4 Atstovų rūmuose Washingtonė inėšė projektą rezoliucijos, kuria JAV prezidentas ir valstybės sekretorius skatinami raginti Jungtines Tautas pareikalauti, kad iš Latvijos, Lietuvos ir Estijos būtų išvestos rusų igulos ir tie kraštai nustotų būti Maskvos kontroliuojami, taip pat reikalaujanti, kad būtų grąžinti tremtiniai iš Sibiro. Kol Baltijos kraštai taps laisvi, JAV informaciniai šaltiniai turi savo radijo programose ir leidiniuose atkreipti pasaulio dėmesį į padėtį Baltijos kraštuose; JAV niekada neturi pripažinti Baltijos valstybių inkorporacijos; JAV leidžiami žemėlapiai turi rodyti Baltijos valstybes nepriklausomas; Jungtinės Tautos turi reikalauti laisvo apsisprendimo ir laisvų rinkimų Baltijos kraštuose.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Panevėžio teatrų festivaly premijomis apdovanoti: *režisieriai* — panevėžietis V. Blėdis, klaipėdiškis P. Gaidys, šiauliškė A. Ragauskaitė, iš Vilniaus jaunimo teatro — D. Tamulevičiūtė; *scenografi* — V. Kalinauskas, D. Kličius, V. Mazūras; *kompozitoriai* — O. Balauskas, B. Kutavičius; *aktoriai* — kauniškė G. Balandytė, klaipėdiškiai B. Barauskas, L. Laucevičius, V. Leonavičiūtė, šiauliškiai J. Bindokas, E. Jasnauskaitė, S. Paska, iš Vilniaus akademinio teatro M. Rasteikaitė, iš jaunimo teatro R. Vilkaitis, panevėžietis K. Vitkus ir rusų teatro aktorius A. Inozemcevas.

— Vilniuj, naujam Karoliniškių mikrorajone, baigtas statyti 326 metrų 47 centimetrų aukščio televizijos bokštas. Už jį aukštesni esą tik Maskvos ir Kijevo televizijos bokštai. Spaudoj didžiuojamasi, kad bokštas pastatytas naudojant naują originalią techniką — smailėjančių į viršų dalių stūmimo būdu, "teleskopiniu" montavimu.

— Literatūros ir Meno 44 numerį išspausdintas reportażas apie Penzų įvykusias iškilmes Salomėjai Nėriai pagerbti. Tame mieste, K. Markso gatvėj, kur poetė 1941-42 skurdžiai gyveno, prie namo prikalta atminimo lenta su bronzos bareljefu ir atitinkamu įrašu. Paminklinę lentą sukūrė skulptorė E. Radauskaitė ir architektas A. Kybrancas. Paminklą iš Vilniaus į Penzą palydėjo rašytojų atstovas V. Radaitis.

— Mokslo leidykla Vilniuj (1977) vienoj knygoj išleido du vertingus mokslo veikalus — serijoj "Iš lietuvių kultūros istorijos". Abu veikalai parašyti Liet. Mokslų Akademijos istorijos instituto bendradarbių. Angėlė Vyšniauskaitė parašė studiją "Lietuvos valstiečių linininkystė". Studijoj kalbama apie linam dirvos paruošimą, apie pasėlių plotus, jų pasiskirstymą atskirose Lietuvos dalyse. Smulkiai kalbama apie sėjimo būdus, apie mašinas, toliau eina rovimas, galvučių karšimas ir kūlimas, linų klojimas ir mirkymas, mynimas, brukimas, šukavimas, žodžiu, visa lino kančia. Antrąją studiją "Lietuvos valstiečių kinkomasis vasaros transportas" parašė Janina Laniauskaitė. Po šiuo įmantri studijos pavadinimu yra įvairių Lietuvoje vartotų vežimų aprašymas. Čia kalbama apie darbininkus ir išveiginius vežimus, apie vežimų dalis, medžiagos paruošimą ir račių įrankius, apie medžio darbų ir vežimų apkaustymus. Abi studijos yra gausiai iliustruotos brėžiniais ir fotografinėmis nuotraukomis, aprūpintos lentelėmis ir žemėlapiams bei plačiais panaudotos literatūros sąrašais. Abi studijos yra rimti moksliniai darbai. Tik, žinoma, reikėjo pacituoti Leniną (kaip čia be to "autoriteto" išleisi mokslo veikalą?!)...

— Iš vertingų šių metų leidinių galima dar paminėti dailininko Jono Buračo (1898-1977) reprodukcijų aplanką, kuriame yra 16 spalvotų reprodukcijų, sukurtų 1930-69) laikotarpy. Aplanką paruošė dail. J. Banaitis, gyvenimo ir kūrybos apybraižą parašė N. Tumėnienė. Prie meniškos fotografijos leidinių priklauso fotografo Antano Sutkaus spalvotų fotografijų — Lietuvos peizažų aplankas, turįs 16 gerai išspausdintų lapų. Aplanką tvarkė dail. R. Dichavičius. Poezijos mėgėjam galima pasiūlyti kšėninio formato poeto Eduardo Mieželaičio poezijos rinktinę "Žibuoklių žvaigždynai". Knygelėj surinkti patys geriausi E. Mieželaičio eilėraščiai iš įvairių anksčiau išleistų rinkinių. Jau atskira knyga išėjo ir naujoji Justino Marcinkevičiaus drama "Mažvydas".

— Pagaliau spalio 29 Vilniaus akademiniame operos ir baletoteatre ramos šviesa išvysti buvo leista J. Juzeliūno operai "Sukilėliai." Pagal to paties vardo V. Mykoliaičio-Putino ro-

maną V. Liobytė buvo parašiusi libretą. Dar Putinui gyvam esant (1967), opera buvo repetuojama, tačiau po generalinės repeticijos veikalas buvo uždraustas. Reikia spėti, kad dabartinis pastatymas jau yra priderintas prie socialistinio realizmo reikalavimų. Operos dirigentas J. Aleksa, režisierius R. Vaitkevičius, dailininkė R. Sogailaitė.

— Lapkričio 3 Paveikslų galerijoj (katedroj) E. Balsio simfoniją vargonam ir orkestrui pirmą kartą atliko L. Digrys ir Filharmonijos simfoninis orkestras, diriguojamas J. Domarko.

— Vilniaus Meno darbuotojų rūmuose spalio 29 Vilniaus universiteto teatras vaidino R. Samulevičiaus pjesę "Kaip vėjas laukuos". Spalio 30 tas pats teatras rodė J. Meko lyrinį montažą "Erdvės vidury".

— M. Glinkos vardo vokalistų koncerte, kuris vyko Taškente mieste, Vilniaus operos solistė Irena Milkevičiūtė laimėjo pirmąją premiją.

— Spalio 21-23 Anykščiuose vyko literatūrinė šventė, pavadinta "Spalis ir knyga". Šventėj dalyvavo ne tik Lietuvos rašytojai, bet ir maskviniai rusai bei juodukų atstovai iš Lumumbos universiteto, taip pat keli latviai, estai. Spaudoj rašoma, kad šitokios šventės turėtų virsti pastovių "poezijos rudėnių".

— Beletristas Juozas Požėra, šiais metais švenčias 50 metų amžiaus sukaktį, už apysakas, vaizduojančias tolimą Rusijos šiaurę, laimėjęs dvi premijas (V. Kapsuko vardo ir respublikinę), dabar "Pergalėje" spausdina naują romaną "Šalnos", kuriame vaizduoja du brolius tragiškose pokario situacijose, kai naktimis reikėjo derintis prie miškinų, o dienomis tarnauti okupaciniai valdžiai, nenusikalsti sribam. Romane aiškiai jaučiamas sovietinis kryptingumas, rašytojo stovėjimas sribų pusėj, laisvės kovotojų beatodairinio žiaurumo, savanaudiškumo pabrėžimas. Tik būdinga, kad rašytojas patriotinių partizanų jau nevadina banditais, o tik žaliukais arba miškiniais, ir kad išdrįsta atvirai pasakyti, ko tie laisvės kovotojai siekia, kad jie kovoja dėl lietuvių tautos išlikimo, kovoja prieš rusinimo užmačius. Štai kelios citatos, rodančios partizanų kovos tikslus. Kova prieš kolūkius: "Tverdami kolchozus, bolševikai siekia paties svarbiausio tikslo — išplėsti lietuviui iš po kojų žemę, jo nuosavą, kraują ir prakaitą aplaistytą žemę. Lietuvos ūkininkas dabar remia mus, nes žino, kad mes kovojame už laisvą, nepriklausomą Lietuvą. (...) Todėl kolchozų steigimu bolševikai siekia iš pašaknų pakirsti lietuvių tautos dvasią, nes lietuviybė dabar, galima sakyti, tik ir laikosi ant ūkininko pečių. Miestai šito atlaikyti negali. Apie kokią lietuviybę ir lietuvišką dvasią galima kalbėti Vilniuje, iš kurio dauguma lenkų pabėgo, bet jų vietą užėmė rusai? Jie lyg taronai skverbiasi į mūsų miestus. Rusinimas plinta kaip maras..." (Pergalė Nr. 4, 54 psl.). Tuos žodžius rašytojas leidžia pasakyti partizanų vadui Erskėčiui, bet tai yra tikrovės tiesa, kurią drįso rašytojas tenyktėse sąlygose atvirai pasakyti. Šita atvira tikrovė bent dalinai atperka tą prosowietinę idėinę romano visumos tendenciją. Taigi J. Požėros naujasis romanas vertas didesnio dėmesio.

— Antano Sniečkaus vardas mėginamas įamžinti net Pumske. Ten pastatyti nauji didžiuliai gimnazijos rūmai, kuriuose sutilpsią lietuvių ir lenkų gimnazijos, pavadinti Antano Sniečkaus vardu. Atidarymo iškilmėse dalyvavo delegacija iš Lietuvos, vadovaujama švietimo ministro A. Rimkasa. Rūmuose esą įrengta mokiniams internatas, butai mokytojams, sporto salė.

Pr.N.

Savaitės įvykiai

Britanijos parlamentas nedidele persvara nutarė suteikti Skotijai ir Wales provincijai ribotą autonomiją. Manoma, kad ateityje ir Britanija pagal V. Vokietijos ir JAV pavyzdžius pasidarys federacinę karaliją.

Prancūzija išdavė V. Vokietijai ten gyvenusių vokiečių advokatą Klaus Croissant, kuris yra kaltinamas neteisėtai padėjęs Baader-Meinhof gaujos teroristams.

Irano šachas Mohammed Riza Pahlevi atvyko į Prancūziją tartis dėl įvairių pramonės įrengimų Irane. Čia jis bandys tartis ir dėl ginklų pirkimo, jei JAV ginklų pardavimą Iranui per daug apribotų.

Į Somaliją atvyko JAV kongreso delegacija susipažinti su jos problemomis. Išvaręs Sov. S-gos ir Kubos patarėjus, jos prez. Mohammed Siad Barre neabejotinai bandys ieškoti karinės pagalbos iš JAV, nors prieš kurį laiką JAV tokią pagalbą atsisakė teikti.

JAV R. katalikų vyskupų konferencija savo prezidentui išrinko San Francisco diecezijos arkivyskupą John Raphael Quinn.

V. Vokietijai paprašius, JAV pakrančių apsaugos laivai pradėjo saugoti New Yorko, Bostono ir Philadelphia vandenį nuo galimų teroristų pasikėsinimų prieš Lufthansa oro linijos lėktuvus.

Afganistano planavimo ministr. Avi Ahmad Khoran buvo nužudytas prieš savo įstaigos. Pasikėsintojas buvo sulaukytas.

JAV senatoriai iš New Yorko Jacob K. Javits ir Daniel Patrick Moynihan suorganizavo komitetą, kuris reikalaus paleisti iš kalėjimo sovietų disidentą Anatoli Ščaranskį. Komitetas pareiškė, kad tolesnis disidentų kalinimas gali atsiliepti JAV ir Sov. S-gos santykiams.

Kipro ortodoksų bažnyčios galva buvo išrinktas arkivyskupas Chrysostomos, kuris pagal mirusio arkivysk. Makarios pavyzdį ieškos pagrindinio vaidmens ir Kipro politiniam gyvenimui.

Tailende neseniai įvykdęs perversmą gen. Kriangsak Chammand sudarė 10 narių ministrų kabinetą.

12 rusų sentikių vienuolių oficialiai paprašė Sov. S-gos prezidentą Brežnevą leisti atlikinėti religines apeitas istoriniam Kijevo Pečerskio vienuolyne, kuris šiuo metu yra paverstas į muziejų. Tuo reikala vienuolyno virš. Igumen Akilu buvo sukvietęs vakarų korespondentus.

Sov. S-gos žymus branduolinis fizikas Sergei M. Polikanov, nebūdamas disidentu, vakarų žurnalistams pareiškė negaunąs vizos išvykti vieneriems metams į Ženevą savo pradėtiems tyrimams užbaigti. Jam vienam vizą būtų suteikta, bet jis reikalauja, kad būtų leista kartu vykti ir jo žmonai su dukra.

NIJOLĖS SADŪNAITĖS LAIŠKAS TĖVYNEI

Okupuotoj Lietuvoj leidžiamo leidinio Dievas ir Tėvyne 1977 metų 4-tame numery yra išspausdintas šis Nijolės Sadūnaitės laiškas jo redakcijai.

-o-

G.J. Kr.!

Prasideda 1977 metai. Melskime, kad Kristaus mokslo šviesa kaip gaivus šaltinis ištroškusiems plauktų, o Jo atneštoji meilė žmonėms visų sielose viešpatuotų. Kaip gaila tų, kurie gyvenime sėja blogį ir skundžiasi, kad žmogui nedaug džiaugsmo teskirta... Kas myli žmones ir stengiasi jiems tik gera daryti, tas neklaus, ar yra laimingų, o kas nemylti — netikės, nes jis su savo laime prasilenkė. Duok, Dieve, kad 1977-taisiais visi būtų laimingi ta tikrąja laimės prasme!

Gaila, kad nepasiekė manęs nė vienas Jūsų siųstas kalėdinis atvirukas — išėmė. Ką bepadarysi, už tai gavau virš šimto kalėdinių pasveikinimų: laiškų, atvirukų, telegramų, glėbį plotkelių. Dėkinga visiems ir sužavėta neužtarnautų žmonių jautrumu bei meile iki pačių sielos gelmių! Gerasis Dievas gausiausiai visiems teatlygina! Labai stebėjosi gydytoja, kuri lageryje jau 23-ti metai, tokiu laiškų gausumu. Per tą visą laiką nėra mačiusi, kad kas nors būtų tiek daug jų gavęs. Bet, kadangi visos mane myli, tai tuo tik džiaugiasi.

Labai gražius pasveikinimus gavau iš Veisiejų, Klaipėdos, Kauno, Vilniaus, Radviliškio, Palangos, Miroslavo, Marijampolės, Birštono, Druskininkų, Prienų, Anykščių ir kitų vietovių jaunimo. Atkeliavo sveikiniai iš Rygos, Pskovo, Kijevo, Maskvos...

Prieš šventes susirgau gripu ir labai piktu, tur būt, todėl, kad iš karto jam nepasidaviau. Supykęs, gripas, dešimčiai dienų priklausė mane prie lovos ir nepaleido net švenčių metu. Nežiūrint to ir kad lauke siautė pūga ir šaltis, sieloje buvo giedra ir jauku, nes mane supo Draugų ir Babų rūpestis, paslaugumas, meilė ir gerumas. Šv. Kūčių vakarienei atsikėliau, nes Draugės ją paruošė tik man. Jos — graikų katalikės ir Babos

Ispanijos min. pirm. Adolfo Suarez rezidencija buvo du kartu apšaudyta nežinomų piktadarių, bet min. pirm. liko nesužeistas.

JAV R. katalikų vyskupai numato pakeisti katalikų mokyklose nuo 1885 vartojamą Baltimore katekizmą ir suderinti religijos mokymą su antrojo Vatikano tarybos nutarimais.

Ir sumenkusi Britanijos komunistų partija nutarė prisidėti prie Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos komunistų partijų skelbiamo europinio komunistų.

JAV gynybos d-tas paskelbė, kad iki 40 proc. į kariuomenę stojančių savanorių turi būti paleisti į atsargą, neištarnavus sutarto laiko.

— pravoslavės švenčia šv. Kalėdas pagal seną kalentorių. Prie stalo buvome penkios. Savo gi mintimis ir širdimi aš buvau kartu su Jumis, su artimiesniais ir tolimiesniais kaimynais, su tais, kurie mane silpną remia savo malda ir meile. Buvo taip gera, nes mūsų prie stalo buvo tiek daug!... Laužėme atsiųstąsias plotkeles, dalinomės Jūsų meile ir visiems visiems linkėjome mažojo Kūdikėlio — Didžiojo Dievo palaimos! "Dievo Kūdikėlis viršum namų, viršum visų laukų ištisia ranką ir tyliai laimina visų artojų širdis..."

Šv. Kalėdų šventės, nors ir gėda prisipažinti, pramiegojau. Penkias paras tik miegojau, rijau antibiotikus, aspiriną, prakaitavau ir vėl miegojau. Atsikėliau prieš Naujus Metus. Tai buvo juoko, kai atsikėliau iš lovos, o Babos nustebė, kad per tas dienas aš išaugau, dabar dar aukštesnė, tik veidas tapo kaip mergytės... Ir visos tvirtino, kad joms be manęs labai liūdna, kad labai manęs pasigenda... Darbe sekėsi — visada išpildydavau pirštinių pasiuvimo normą. Dabar bus kiek sunkiau. Nusilpau. Bet tai niekis — čia pat pavasaris. Atsibus žolelės, o su jomis atsiras ir daugiau jėgų, nes mes su apetitu valgome pienės, balandas, gėlių žiedus. Tai vitaminai ir kalorijos!

Laisvo laiko labai nedaug. Keliamės 6 val. ir nepastebime, kaip praskrieja diena. Daugiausia laiko atima darbas, o paskui dienos kaip nebuvo. Žaibu blykstelėjo 1976-tieji ir... nebeliko. Kaip aš esu dėkinga visiems už visokeriopą paramą! Labai labai! Tepadeda Gerasis Dievas!

Su gilia pagarba ir dėkingumu

Nijolė

Hot Springs, Arkansas, FFS banke surengta lietuvių tautodailės piroškalėdinė parodėlė. Ją surengė L. Gudeliene (k.), talkinant L. Tamošaitienei (d.)

HOT SPRINGS, ARKANSAS

Jungtinis pasiruošimas Kalėdų šventėm

Arkansas valstija yra viena iš pirmųjų čia gyvenančių pensininkų skaičium. Pvz., Garland apskrityje jų yra 33%; Hot Springs mieste, kur susibūrė daugelis lietuvių, yra 25% pensininkų.

Pensininkus čia patraukia graži, miškinga, ežerais pasipuošusi aplinka, švarus oras (nes čia nėra sunkiosios pramonės), žemi valstijos ir savivaldybių mokesčiai, ramus, lėtas gyvenimo tempas, provincijos miesteliuose mažas nusikaltimų procentas. Taigi čia yra ideali vieta "atostogauti" iš darbo jau pasitraukusiems vidutinio amžiaus žmonėms.

Paskutiniu metu laiką į vadovaujamą vietą čia daugiausia patenka jaunesnio amžiaus žmonės. Arkansas valstijai vadovauja energingas gubernatorius David Pryor. Krašto finansiniuose reikaluose jis yra konservatyvus. Šiais metais valstijos finansai bus suvesti su 2 mil. pertekliumi, kai tuo tarpu daugelis kitų valstijų baigia metus su nepritekliais.

Arkansas valstijoje nemažą dalį pajamų šaltinio sudaro ekskursantai ir pensininkai. Vien tik

Hot Springs miestą per metus aplanko daugiau kaip 3 mil. žmonių. Pensininkų įsikūrimo ir jiems teikiamų lengvatų bei patarnavimo reikaluose yra gana palankūs gubernatoriaus ir apskrities bei miestų savivaldybės, jų tarpe Hot Springs miesto burmistras Tom Ellsworth.

Pensininkų gyvenimą palengvinti ir pajavairinti ne mažiau rūpinasi ir privačios visuomeninės organizacijos. Pvz., šiais metais yra rengiamos bendros Kalėdų šventės visiems Hot Springs mieste gyvenantiems pensininkams. Šios šventės ruošimu rūpinasi Amerikos mokytojų pensininkų ir Amerikos pensininkų sąjungų skyriai Hot Springs mieste ir tų skyrių suorganizuotas padalinys "Senior Community Service Employment Program". Padalinio direktorė yra Mrs. Esther McKeever. Ji yra ir bendro Kalėdų švenčių ruošimo iniciatorė. Miesto burmistras Kalėdų švenčių pobūviui leido nemokamai naudotis "Convention Auditorium" pagrindine sale. Švenčių paruošime taip pat aktyviai dalyvauja Amerikos prekybos ir pramonės rūmų Hot Springs skyriaus vadovė.

Iš Hot Springs lietuvių tarpo Kalėdų švenčių pobūvio paruošime dalyvauti yra pakviesta Liucija Gudeliene, LB apylinkės vicepirmininkė ir parengimų vadovė.

Mrs. Esther McKeever iniciatyva rugsėjo mėn. buvo suorganizuota delegacija pas valstijos gubernatorių David Pryor; jis pakviestas dalyvauti Kalėdų švenčių pobūvyje. Valstybės vyr. prokuroras ir kiti pareigūnai taip pat yra pakviesti. Numatoma pakviesti ką nors ir iš Baltųjų Rūmų. Kalėdų švenčių pobūvis įvyks gruodžio 18, sekmadienį, 2 val. po pietų.

Delegacijos pas gubernatorių Hot Springs lietuviams atstovauti buvo pakviesta L. Gudeliene. Ją palydėjo į LB parengimų veiklą aktyviai įsitraukusi L. Tamošaitienė. Audiencijos metu L. Gudelienei įteikė gubernatoriui leidinį "The Violations of

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį, penktadienį, nuo 12 iki 6 val. šeštadienį, nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 296-5359. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paroduvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimo direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamas garbingas laidojimas. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimo direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermentinės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALE POVLIAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiros atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį, 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį, 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

1977-1978 JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

1 naktis Maskvoj, 1 naktis Leningrade, 5 naktys Vilniuj

Vasario 5, 12, 19, 26	\$659
Kovo 5	\$681
Kovo 12, 19	\$716
Kovo 26, bal. 2, 9, 16	\$746

Dėl smulkesnių informacijų teirautis agentūroj

VYTIS
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

Hot Springs, Arkansas, rengia bendras pensininkų Kalėdas. Delegacija apsilankė pas gubernatorių. I-oje eilėje L. Gudeliene, Fran Kasemeir, Paul Berls, Loretta Tamošaitienė, gubernatorių Pryor laiko L. Gudeliene dovanotą knygą, Esther McKeever, John Kosin, II-oj eilėje Earl J. Mazander, Don Hardin, Joe Bob Garner, John Wood, Lois Simpson.

(nukelta į 5 psl.)

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Pradedam apsipirkti

Praleidus Padėkos dieną, ne vieną išgąsdina, kad iki Kalėdų beliko tik mėnuo ir kad kuo greičiausiai reikia skubėti apsipirkti. Apsipirkimas tai vienas iš sunkiausių darbų, kuris slėgtė slegia žmogų. Ką nupirkti, kur surasti, kada nuvažiuoti, kaip supakuoti, kur paslėpti namuose, kad dar nerastų prieš šventes.

Nelengva apsipirkti ir tiem, kurie turi daugiau laiko. O ką kalbėti apie dirbančius. Jiem tenka ir taip skubėti ir skubėti. Apsipirkimą atidėlioja, o šventės nelaukia — griūte įgriūva. Tada griežia pirmą šlamštą ir nuperka.

Gyvename tokia krašte, kur Kalėdų dovanos yra svarbus veiksnys. Nuo dovanų neištrūkai. Pats gausi, tai turėsi ir kitam duoti. Tad reikia prisitaikyti ir būti mandagiem.

Bet ar negalima palengvinti šios sunkios naštos — dovanų apsipirkimo. Pirmiausia neatidėliokim. Pagalvokim, pasidarykim sąrašą ir greit apsipirkim.

Mūsų draugai yra lietuviai ir amerikiečiai. Prisitaikym prie sąlygų ir pirkim kuo daugiausia lietuviškų dalykų — tautodailės, lietuviškų paveikslų, plokštelių, lietuviškų knygų.

Tautodailės dirbinių galima gauti. Parinkim amerikiečiams, kas juos sudomintų, kad jie atkreiptų dėmesį. Lietuviški paveikslai gal kam būtų per brangūs. Bet ar neverta sustoti ir investuoti. Paveikslas bus kur kas geresnė dovana nei kokie kristalai, karoliai.

Atkreipkim dėmesį į plokšteles. Jos visada suprantamos. Ypač jas pirkim čia gimusiems lietuviams. Jie mielai klausio lietuviškos muzikos, ir ta muzika juos nukelia į Lietuvą. Plokštelės parinktos tinka ir jaunimui.

Knyga bene yra svarbiausia dovana. Knyga juk yra draugas, kuris ateina į namus ir pasilie-

ka, nuolat primena, kas ją dovanavo. Tad, svarstydami apie dovanas, sustokim tiek knyga, ties lietuviška knyga. Čia yra didelis pasirinkimas. Pasirinkim tokią, kuri pritaikyta žmogui. Yra ir brangių knygų, kurios vertos visų dėmesio. Tokia yra dail. P. Puzino monografija, dail. A. Galdikio monografija. Tas knygas galim bet kam dovanoti. Jos bus įdomios ir atstovaus mūsų kultūrai.

Nuneškim knygų ten, kur mokosi mūsų vaikai, kur vyksta lietuviškos mokyklos. Nuneškim tokių knygų, kurios parodytų, kas mes esame, ko mes siekiame, kaip mes atkakliai kovojam dėl savo tautos laisvės. Tokios knygos padarys mum daugiau draugų amerikiečių tarpe, uždegės ir juos siekti gėrio ir kovoti dėl kitų laisvės.

Dovanokim ir laikraščio prenumeratą. Tai labai puiki dovana. Nereikia eit į krautuvę, ieškoti ir vargti. Laikraštis lankys visus metus, primindamas tą žmogų, kuris jį užrašė kitam.

Darbininkas skelbia vąj. Ar neverta prie jo prisidėti ir švenčių proga jį paplatinti. Užsakykim laikraštį tiem, kurie išvyko studijuoti į kitus miestus. Jiem bus malonu paskaityti.

Savo dovanų sąrašą įrašykim ir dar vieną kitą daugiau, negu esam užplanavę. Atsiminkim ir vargšus. Ir mūsų lietuvių tarpe yra vargstančių, užmirštų žmonių. Šventės juk yra taikos, ramybės ir džiaugsmo šventės. Padarykim ir jiems džiaugsmą, nuneškim ir jiems mažų dovanėlių. Tegu būna jų senatvė ir jų vienetvė linksmesnė.

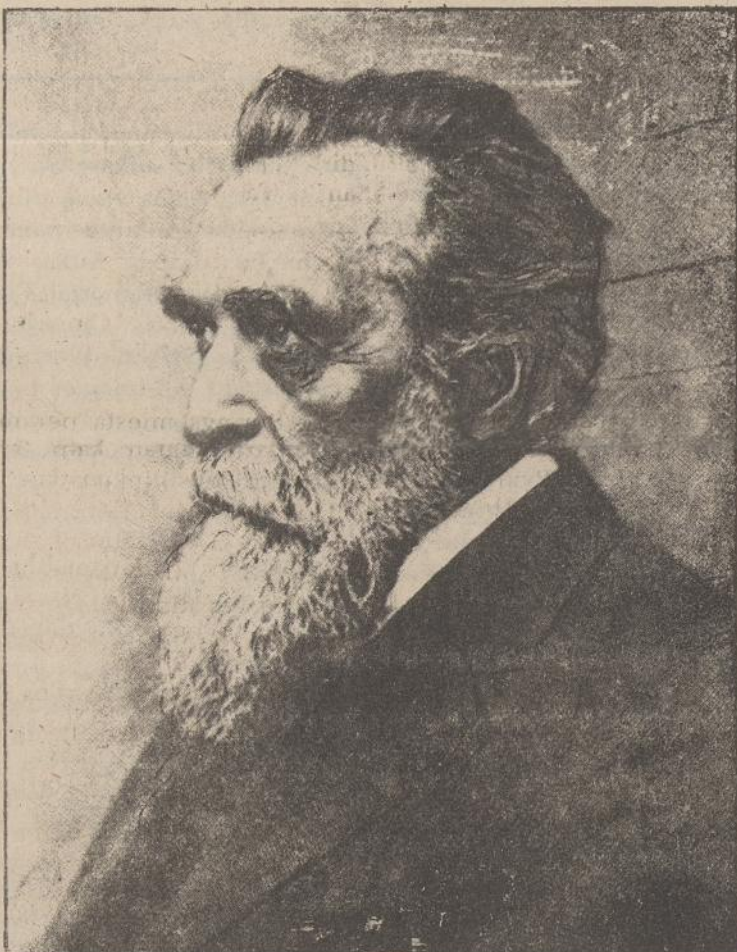
Pro gatvių žiburius, pro skambančius varpelius nepameskim švenčių prasmės. Sudvasinkim jas, pakelkim aukščiau nuo sunkaus realizmo, sudvasinkim ir savo dovanas ir tą kilnią švenčių nuotaiką skleiskim aplink.

(tęsinys iš Nr. 45)

Ir taip J. Basanavičius 1879 gruodžio mėnesį išvyko į Bulgariją. Ten su trumpomis pertraukomis jis išgyveno 25-erius metus. Ilgiausiai dirbo Lom Palankoj (kelis kartus), keletą metų Elenoj ir Varnoj. Steigė gydymo įstaigas, rašė medicininės knygas bulgarų kalba, dalyvavo net politikoj. Už politinę veiklą teko net nukentėti: jo demokratų partijai pralaimėjus rinkimus, teko net keliem mėnesiam pasitraukti į užsienį, buvo fanatiko "patrioto" net peršautas dviem kulkom į pečius.

Iš viso gyvenimas Bulgarijoje Basanavičiui nebuvo labai laimingas. Silpna jo sveikata ne kartą sušlubavo: sirgo plaučių uždegimu, turėjo operuotis po peršovimo. 1889 mirė žmona, Čekijos vokiečiai, kurią buvo vedęs 1884. Gydomosi reikalais jis ir išvykdavo laikas nuo laiko iš Bulgarijos į Vieną, Miuncheną, Prahą ar Dresdeną. Slaptai buvo parvykęs ir į Lietuvą. 1894 padavė rusų valdžiai prašymą, kad jam leistų apsigyventi Lietuvoje. Prašymas buvo atmes-tas.

Tik 1905 J. Basanavičius, kilus visoj Rusijos imperijoj revoliucijai, be leidimo grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Vilniuj, kur išbuvo iki mirties 1927 vasario 16. Palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse.

Dr. Jonas Basanavičius savo senatvėj.

DAKTARO JONO BASANA VIČIAUS
SUKAKČIAI

Paskaita, skaityta Kultūros Židiny 1977 spalio 2

PRANAS NAUJOKAITIS

J. Basanavičiaus visuomeninė veikla

Jau universitete J. Basanavičius talkino Petriui Vileišiui, mėginusiam legaliai leisti populiarias lietuviškas knygeles ir tuo būdu pralaužti spaudos draudimą. Buvo suartėjęs su Vincu Pietariu ir svajojo apie Lietuvos prisikėlimą. Iš Bulgarijos siuntė straipsnių į Maž. Lietuvoj jau leidžiamus lietuviškus laikraščius, bet tarnaujančius vokiečių politikai. Tik nedaug tų J. Basanavičiaus straipsnelių išspausdino Einoriaus "Naujas is Keleivis" ir Šerniaus "Lietuviškoji Ceitunga". Lietuviško patriotiško laikraščio reikalais susirašinėjo su Fr. Kuršaičiu, Einorium, Šernium, Mikšu, Kybelka, M. Jankum, su lietuviškų spaustuvių savininkais Tilžėj ir Ragainėj.

Be abejonės, vienas reikšmingiausių J. Basanavičiaus darbų yra pirmojo patriotinio laikraščio Aušros išleidimas (1883). Tokio laikraščio reikalas buvo jau labai pribrendęs. Dėl jo išleido jau kelerius metus tarėsi,

susirašinėjo negausūs to meto lietuviai švietuliai. Dr. J. Basanavičius ir ėmėsi iniciatyvos tokį laikraštį išleisti. Būdamas tolerantiškas kitų pažiūrom liberalas, savo autoritetu jis sugebėjo apie naują laikraštį suburti gausų būrį įvairių pažiūrų bendradarbių: nuo aktyvių laisvamanių, kaip Jonas Šliūpas, J. Mačys-Kėkštas, J. Andziulaitis, iki kunigų, kaip Silv. Gimzauskas, Sim. Norkus, A. Burba, Jn. Užupis, Maironis ir daugelis kitų.

Pirmuosius 7 Aušros numerius ir suredagavo pats J. Basanavičius. Pirmam numeriui jis parašė prakalbą, kurioj yra išdėstyti svarbiausi Aušros tikslai: tautinės garbės ugdymas, atsiremiant į Lietuvos praeitį, ypač į gilesnę senovę, tautos teisių ir tautinės lygybės kėlimas, gimtosios kalbos branginimas ir gaivinimas, tautos vienybės, bendro darbo siekimas, taikus sugyvenimas su kaimyninėmis tautomis ir dabarties aktualūs reikalai. Visa tai J. Basanavičius išsakė patetiškai, su nuoširdžiu jausmu ir poetiniu vaizdingumu, pabrėždamas, kad iš visos garsios mūsų praeities išlikusi tik kalba, kuri taip pat žalojama ir naikinama. Ji tėra tuo tarpu vienintelė mūsų tikroji istorija.

Pirmas Aušros numeris išėjo 1883 kovo mėnesį Ragainėj, spausdintas Albano ir Kybelkos spaustuvej. Netrukus spausdinimas perkeltas į Tilžę, į O. Mauderodės, vėliau į J. Mikšo spaustuvej. Apie Aušros gimimą pats J. Basanavičius taip yra parašęs savo atsiminimuose: "Prahoj dar esant, pradžioje 1883 m. susitariau su Višteliu ir J. Mikšu išleisti, po mano rėdymu, literarišką laikraštį, kuriam vardą "Aušros" suteikiau; tikslas jo — lietuvių pabudinti iš miego... Tokiu būdu, man su Vištalium, kaip literatams, su J. Mikšu, apsiėmusiu spausdinimą bei platinimą laikraščio prižiūrėti, susitelkus, teko mums trims prie lopšio gemančios "Aušros" stovėti".

Aušra buvo nedidelis, knygelės formos laikraštėlis, turėjęs išeiti kas mėnesį, bet dažnai buvo leidžiami dvilyčiai ar trilyčiai numeriai. Iš viso per trejetą metų (1883-86) išleista 40 numerių 29-iose knygelėse. Tačiau Aušros reikšmė glūdi ne

laikraščio turiny, ne tuose nelybiai gabiai septyniadešimties bendradarbių parašytuose eilėraščiuose ar publicistiniuose straipsneliuose, kurie ten buvo išspausdinti, bet patriotinėje dvasioj, kurią skelbė kiekvienas aušrininkų raštelis. Tai buvo pirmas viešas naujosios Lietuvos, tų visų sąmoningųjų tautiečių žodis, atžymis naujos epochos pradžią mūsų tautos istorijoj. Ir Aušros poveikis buvo nepaprastai didelis. Jį akivaizdžiai matom kad ir iš V. Kudirkos atsivertimo išpažinties, kurioj J. Basanavičių pavadino pranašu, o pats pasiryžo dirbti lietuvių tautai visomis jėgomis. Ir išesėjo! Panašių atsiliepimų buvo ir daugiau Aušra subūrė vienin-gam darbiui įvairių pažiūrų žmones.

Idėjinei ir politinei diferenciacijai vykstant, po Aušros tuojau atėjo kiti laikraščiai: Šviesa, Apžvalga, Varpas, Tėvynės Sargas — jau su konkretesne programa, su labiau išprususiais bendradarbiais; bet jau Aušra parodė, kad atgimstanti Lietuva negali būti be periodinės spaudos. Tai-gi naujos epochos angoj vienas didžiųjų atgimimo vadų stovi pranašo vaidmeny — dr. J. Basanavičius.

Ryškus yra dr. J. Basanavičiaus vaidmuo ir Didžiąjame Vilniaus seime 1905. Skirtingas įvairių lietuvių politinių grupių pažiūras pavyko J. Basanavičiui palenkti vieningam Lietuvos darbiui. Jis sugebėjo ir pirmininkauti tame audringame seime, kartu su M. Davainiu-Silvestravičium, D. Malinausku ir kun. J. Ambrazevičium suredaguoti rusų valdžiai memorandumą, reikalaujantį Lietuvai kultūrinės ir politinės autonomijos. Tą memorandumą seimas priėmė kaip nutarimą. Kad užkirstų kelią lietuvių lenkinimui per bažnyčias (ypač Rytų Lietuvoj), J. Basanavičius 1906 įkūrė Sąjungą gražinti lietuvių kalbai teises Lietuvos bažnyčiose. Pats tuo reikalu rašė straipsnius lietuvių ir lenkų spaudoj. 1913 J. Basanavičius kartu su M. Yču vyko į Ameriką numatyti Vilniuj staisyti Tautosmnamam aukų rinkti. Misija pasisekė: buvo surinkta \$23,709.36.

(Bus daugiau)

PETRONĖLĖ DRAUGELYTĖ-VOSYLIENĖ

KAUNAS — BRAZILIJA
1938 METŲ KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

6

Žiūrėjau ir žiūrėjau, kol pranyko keistam žaliai įlankos vandenynė. Tas įlankos vanduo tamsėjo ir susiliejo su okeano vandens spalva.

Įlankos pabaigoj ant mažos salėlės stovėjo tvirtovės bokštas, kuriame buvo įtaisytas švyturys. Tai buvo sargas šių gražių vaizdų ir slėnių, kurie dar buvo matomi visą valandą. Jų pilkų, rausvų, žalsvų pašalčių spalvų švelnumo bei grožio tikrai neįstengiu aprašyti.

Šalia švyturio salos iš vandens kyšojo paskendusio laivo du stiebai, primindami šiurpų įvykį. Vėliau sužinojau, kad to skenduolio laivo vis dar neįstengia ištraukti.

Lig sutemų buvau denyje ir lūdna žiūrėjau į nykstančius Europos krantus. Su širdgėla, su baime, su gailesiu atsivėikinau kaip su motina ir nepasitiekėjau svetimi, dar nežinoma pasauliu. Klausiau save, ar teks

dar kada sugrįžti mielon tėvy-nėn Lietuvon.

Nakties grožis

Lisabonos uoste padaugėjus keleiviams, buvo net valgomieji naujai pertvarkyti. Nauja tvarka buvau patenkinta, nes gražiū būdu teko atsikratyti drąsių olimpiados "pionierių". Patekau kuklion rimtų ponių kompanijon.

Per garsiakalbius pranešė, kad laikrodinis visa valanda atsukamas atgal. Nubėgau į kajutę savojo "budilniko" remontuoti.

Oras puikus. Mėlynas dangus ir dar mėlynėsnės okeano platybės prablaivino nuotaiką. Tartum sakė jie man: naudokis proga, gėrėkis mūsų dar nematyto grožiu. Koks žavingas okeano saulėtekis ir saulėleidys. Bet ypatingai mane žavėdavo naktis — žvaigždėm mirgantis dangus su paslaptingu "menininku" mėnuliu. Jis taip apšviėdavo

bangas, lyg sidabru apibarstydavo ir užburdavo keleivį. Mintimis nuskrendi iš šios asarų pakalnės į svajonių pasaulį, kur viešpatuoja tik laimė.

Audeklinėj kėdėj prie denio krašto išsvajotum visą naktį. Kelios valandos virsta minutėmis. Užmiršti pasaulio vargus ir nelaimes, besisotindama nepaprastu žvaigždžių ir sidabrinių bangų grožiu.

Laivo "golfas"

30-toji diena. Laikrodinis vėl visa valanda pasukamas atgal.

Viršutiniam deny, kur kabėjo dvi eilės gelbėjimosi valčių, buvo smagių vietelių, lyg tyčia truputį išsikūsių jūron. Jos buvo apjuostos aukšta tvorele. Ten mėgtu au buvoti ir kaip koks jūros žvalgas stebėti vandenyną, bene pamatysiu kur plaukiojanti banginį, ryklį ar kitą kurį nepaprastą vandenyno gyventoją. Iš tos vietos buvo gerai matomas žemesnis denis, kur žaisdavo "dek-golfą". Plokščią medžio rutulį stumdydavu su medinėm lentelem, lyg kastuvėliais. Ten savo miklumą rodydavu net tik portininkai su grakščiom panelėm, bet dažnai ateidavo ir laivo kapitonas, gal 50-60 metų simpatingas žilaplaukis. Jis buvo vikrus ir sumanus ir retai žaidimą pralaimėdavo.

Artėjam prie Afrikos

Artėjant prie Afrikos žemyno, oras karštesis. Deniui uždedamas brezentinis stogas, kad būtų

galima pasislėpti nuo kaitrių saulės spindulių bei tropikinio lietaus, kuris nekartą kaip iš kibiro prapliupdavo, išvaikydamas visus iš jautių vietelių.

Laive, lyg kokioj saloj, verda gyvenimas. Šalia savo namely taukši kalvis, su kiju nušdamas įkaitintą geležį. Ant akių jis užsidėjęs apsaugą, kad nenukentėtų nuo smarkiai lekiančių žiežirbų. Prakaitas varvėte varva, kai kiti tuo tarpu pavėsiauja ir tingiai vartosi plažo kedėse.

Stropiai siuvinėjau rankdarbį ir neišgirdau signalo pietum. Nuskubėjau kajutėn po pasidėti. Tuo metu stringalviais įdundėjo mano draugė, šaukdama, kad ją, sėdinčią prie stalo, patarnautojas apipylė sriuba. Žinoma, netyčia. Jai pakeitus tualetą, į valgomąjį nuėjom abi.

Las Palma saloj

Nekantriai laukiau vakaro, nes sužinojau, kad apie 6-7 priplauksim Afrikos krantus ir uoste bus mūsų laivo antras sustojimas. Las Palma tai Ispanijos sala, generolo Franko paminta iš vyriausybinių.

Buvom jau trejetą dienų nematę sausumos. Net linksniau pasidarė, kai horizonte žiūrėjau dvilypį kalną. Aukštesniame kalne pradėjo mirkėioti švyturys. Jam atsakė ir mūsų laivas Monte Olivia, uždegdamas savo prožektorius. Pilkavo eilė kalvų, o šalia žibėjo miesto žiburių jūra.

Miesto gilumoje įdomiai atrodė pora tamsių kalnų, išvingiuotų šviesos žiburių juosta.

Vakaras vis tamsėjo, nes saulė jau buvo senokai nusileidusi, nusileidusi lyg tyčia į juodą debesį. Naktis nepermatoma skraiste gaubė visą grožį, palikdama tik neaiškiai mirgančius šviesų žiburėlius.

Buvo gaila, kad ne dieną priplaukėm tą savotišką, dar man nematytą kraštą. Juk jo gamta ir žmonės su savo papročiais tokie skirtingi.

Prie pačios Las Palma salos ir miesto mum neteko priplaukti. Į uostą buvo įplaukęs didesnis okeano svečias ir buvo užėmęs šiltesnę vietelę. Tur būt, jis ren-gėsi ten nakvoti.

Salos prieplauka nuo okeano buvo atskirta ilgu plačia akmens siena, kuri buvo panaši į tiltą. Ji buvo apšviesta lektros šviesa. Ant jos vaikščiojo žmonės, žiūrėdami į atskančių mūsų laivą. Prie šio kaimo irinio tilto buvo padaryta krantinė ir šaligatvis, kad laivui būtų patogiu sustoti. Buvo patogu ir keleiviams atvykti ir išvykti.

Sėdėti pirkti

Tos mūsų dienos įdubimuose buvo patogiai įtaisyta daug mažų krautuvėlių — "karabelnių". Ir ant pačio šaligatvio, patiesę brezentą, dėsiniėjo savo prekes iš atsineštos pintinės.

Atrodo, kad jie buvo puikūs specialistai savo prekėm vilioti

praplaukiančius svetimsalius. Bematant niūri krantinė virto įdomiu turgum.

Bežiūrint atūžė žmonių pilni automobiliai, autobusai. Iš mūsų laivo išlipo keliolika su savo bagažais. Po krantinę vaikščiojo keletas tvarkos prižiūrėtojų. Vienai jų šviesiais drabužiais, kiti tamsiais, durpiniais.

Nors nieko nemaniau pirkti, tačiau išlipau krantinėn su kitom savo kaimynėm. Norėjau pasižiūrėti taip reklamuojamą krašto įvairenybę.

Ponių akis traukė iš dramblio kaulo padarytos statulėlės, apyrankės. Visokie rankdarbiai, persiški kilimai, skaros ir kitos įvairiausios smulkmenos, kuriom suminėti nebūtų net vardų. Ypač į akis krito šilko bei atlaso rytiniai, apsiaustai, išsiuvinėti japoniškais raštais, rožėmis, visokiais hieroglifais bei drakonais.

Salos centre

Nebuvo daug laiko. Be to pradėjo lynoti, tai aš apžiūrėjau tik prie laivo esančias mažas krautuveles. Mano bendraketė ir kitos miklios sportininkės automobilio nuvyko pažiūrėti miesto. Grįžusi pasakojo, kad Las Palma centras atrodęs labai gražiai ir švariai su plevėsuojančiomis Ispanijos vėliavomis. Balti kelių aukštų namai su plokščiais stogais, aikštės su žaliuojančiomis palmėmis, gelėmis.

(Bus daugiau)

Globoja LŠST Naujosios Anglijos Rinktinė
55 Welles Ave., Dorchester, Mass. 02124

LIETUVOS

ŠAULIŲ GRETOSE

NAUJOSIOS ANGLIJOS ŠAULIŲ RINKTINĖS SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio 26, šeštadienį, 4 val. punktualiai Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose, 67 Vernon St., Worcester, Mass., kviečiamas Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas. Suvažiavimas kvietimais išsiųsti lapkričio 14. Šauliai, kurie nėra gavę kvietimų, nedelsdami turi kreiptis į savo kuopų pirmininkus, kurie išduos registracijai reikalingus pažymėjimus. Suvažiavimas reikalauja atvykti ir atlikti registraciją ne vėliau kaip 3 val. 45 min. Dalyvavimas suvažiavime yra aukščiausioji kiekvieno šaulio ir šaulės pareiga.

7 val. vakaro didžiojo salėje įvyks šaulių vakaras. Meninėje dalyje išgirsime jaunąjį dainininką Marytę Bizinkauskaitę ir kitus menininkus. Po to bus puiki vakarinė ir šokiai.

Visas vakaro pelnas skiriamas žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo statybai.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės nominacijos komisijos pranešimas

Šiuometinio rinktinės pirm. J. Stašaičio sveikatai susilpnėjus, jau ši pavasari buvo paskelbta, kad jis į rinktinės pirmininko postą nebekandidatuos. Rinktinės valdybos pavėdimu Martyno Jankaus šaulių kuopos pirmininkas Romas Bielkevičius, bendradarbiaudamas su šaulių kuopų pirmininkais, sudarė nominacinį kandidatų sąrašą:

1. ČESNA, KAZYS — Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos narys.

2. TYLA, POVILAS — Jono Vanagačio šaulių kuopos narys.

3. ZENKUS, ALGIRDAS — Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos narys.

Visi kandidatai yra garbingi šauliai, šauliškoji veikloje patyrę ir šiuo metu tiek rinktinėje, tiek kuopose intensyviai dirbą. Šis sąrašas suvažiavime, jei atsirastų kitų kandidatų, galės būti papildytas.

DR. VINCO KUDIRKOS ŠAULIŲ KUOPA

WORCESTER, MASS.

Spalio 16 Maironio Parke įvyko Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos susirinkimas. Jis buvo pirmutinis po vasaros atostogų, nors mūsų kuopa dirbo ir vasarą. Jai buvo pavesta suorganizuoti Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kultūrinį savaitgalį pas lietuvius pranciškonus Kennebunkport, Maine. Liepos mėn. dalyvauta LŠST kultūriniam savaitgalio Union Pier, Mich., ir atlikta daug kitų darbų, taip, kad galim sakyti, jog mūsų kuopos veikla tik persikėlė iš gamtos į sales.

Susirinkimui atidaryti kuopos pirmininkas A. Zenkus pakvietė pirmąjį šaulių Sąjungos centro valdybos pirmininką tremtyje A. Mantautą. Jis paskaitė iš šaulių Sąjungos kūrėjo V. Putvinskio-Pūtvio išleistų raštų trumpą, bet naudingą ištrauką.

Šiltai plokijimais buvo pasveikinti mūsų kuopos įstoję nauji nariai Malvida ir Stasys Norkūnai iš Lowellio, Mass.

Pirmininkas A. Zenkus padarė kelis pranešimus. Vienas jų, kad centro valdybos aplinkraščiai būtų skaitomi susirinkimuose. Mūsų kuopos pirmininkas padarė aplinkraščių kopijas ir išdailina nariams; tuo būdu kiekvienas šaulys, šaulė yra informuoti apie centro valdybos veiklą. Gautas sveikinimas iš buvusios skautų stovyklos Puntuko. Taip pat priminta, kad ruošiamas šaulio vadovas, kuriame bus daug

labai reikalingų žinių šaulių dailinių vadovybėm.

Pirmininkas prašė, kad kiekvienas kuopos narys, turįs tuo reikalu naudingų patarimų, juos perduotų kuopos pirmininkui, kuris savo keliu persiųs juos į centrą.

Nutarta Worcesterio LB 25 metų sukakties minėjimo proga leidžiamoji knygoje paimti pusę puslapių, paaukuojant 25 dol. Taip pat paaukota Balfui 25 dol. ir skautybės fondui 50 dol.

Pagrindinis susirinkime klausimas buvo Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas, kuris įvyks Worcesterio, ir Kuopai tenka tinkamai pasiruošti.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas

Lapkričio 23 yra Lietuvos kariuomenės šventė. 1918 lapkričio 23 buvo išleistas pirmasis įsakymas kariuomenei. Ta diena ir buvo Lietuvos karių prisimenama. Kai raudonieji lietuviai pavergė panaikino kariuomenę, jos buvę karininkai ir kariai išėjo į miškus partizanais kovoti dėl tautos laisvės. Toji kova ir dabar tęsiama Lietuvoje. Ten pilna kovotojų. Vieni vyresni, kiti jaunuoliai, tik iš pasakojimų girdėję apie laisvąją Lietuvą, tačiau visi siekia to paties tikslo — laisvės Lietuvai.

Minėdami Lietuvos kariuomenės šventę, privalom prisiminti ne tik karius, mūsų šauliųjų Lietuvos kariuomenę, bet ir tuos visus kovotojus, kurie ir

JONO VANAGAIČIO ŠAULIŲ KUOPA

BOSTON, MASS.

Spalio 30 Lietuvių Piliečių Draugijos 3 aukšto salėje 3 val. popiet įvyko supažindinimas su knyga "Lithuania: The Outpost of Freedom", kurią parašė dr. Kostas Jurgėla ir išleido Lietuvos šaulių Sąjunga. Supažindinimą trumpu žodžiu atidarė kuopos pirm. J. Stašaitis. Visai programai vadovavo kuopos vicepirm. Povilas Tyla.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo vienas Keleivio redaktorių — Mykolas Drunga. Tai jaunosios kartos atstovas, kuris užaugo išeivijoje. Jo kalba buvo įdomi tuo, kad atskleidė jaunuolio pažinimą į įvykius, kurie mūsų visų daugiausia buvo asmeniškai pergyventi. Tuos įvykius kalbėtojas analizavo jau grynai iš teorinės pusės.

Po to kalbėjo dr. Kostas Jurgėla, kuris pažymėjo, kad didelę pagalbą vertingais dokumentais buvo gavęs iš JAV sekretoriato, ir pasidžiaugė, kad malonu buvo dirbti su Lietuvos šaulių Sąjungos knygai išleisti komisija. Turėta ir nemalonių, kurių bene žymiausias buvo jau knygą išleidus. Jo asmeninis draugas latvis pasipiktino, kad knygoje nepaminojo Latvijos rezistencinių kovų.

Meninėje dalyje Benediktas Povilavičius, akomponuojant komp. Julijui Gaideliui, padainavo

M. Drunga kalba knygos "Lithuania: the Outpost of Freedom" pristatyme. Nuotr. P. Plisknio

vo tam vakarui tinkamai parinktų dainų. Ilgi plojimai rodė, kad Benediktas Povilavičius buvo nepaprastai publikos įvertintas.

Po trumputės pertraukos sesės šaulės visus pakvietė kavutėn. Kavutė buvo turtinga, valgių pasirinkimas didelis. Padėka priklauso šiom šaulėm: A. Litkonienėi, E. Juciūtei, E. Valiukonienėi, A. Vakausienei, B. Šakenienėi, F. Karosienei, G. Ravadauskienei, V. Tumienėi, I. Tylienei, J. Bajerčienei, Naruševičienei, O. Šležienei, I. Janukėnienei, M. Vaitkevičienei, Merkienėi, Grauslienei, O. Venckienei ir Stašaitienei, kurios, kaip bitelės, apie vaišių stalus dūžė ir visus vaišino.

Tenka padėkoti ir Laisvės Varpo radijo programos vedėjui,

dabar kovoja dėl Lietuvos laisvės pavergtoji Lietuvoje.

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą rengia lapkričio 27.

Tą dieną 10 val. ryto aukojamos iškilmingos mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Šauliai ir šaulės dalyvauja uniformuoti su vėliavomis. 3 val. popiet Maironio Parko patalpose bus paskaita ir programėlė, kurią atliks šauliai ir skautai.

Sesės šaulės visus pavaišins pyragaičiais su kavute.

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa kviečia Nevėžio ir Neringos tuntų skautus ir skaites, o taip pat visą mūsų kolonijos visuomenę dalyvauti pamaldose ir Maironio Parke minėjime, prisimenant kartu su šauliais mūsų buvusią laisvos Lietuvos kariuomenę ir tuos visus kovotojus, kurie ir dabar siekia Lietuvai laisvės.

Dalyvavo demonstracijose Washingtone

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa gausiai dalyvavo demonstracijose už žmogaus teises Washingtone. Visiems šauliam kuopa apmokėjo pusę kelionės išlaidų. Organizavimo darbą atliko jauniausias kuopos šaulys Ed. Meilus.

Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo statyba

Kaip anksčiau buvo skelbta spaudoje, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios šventorių statybai žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklą visų Worcesterio lietuvių vardu. Paminklo projektas jau paruoštas. Šauliai renka aukas iš atskirų asmenų ir orga-

nizacijų, prašydami kaip galima greičiau skirti aukas, nes, tik turint pakankamą sumą pinigų, bus pradėtas konkretus paminklo statybos darbas. Aukos siųsti: Lithuanian Memorial Fund, c/o St. Casimir's Church, 41 Providence Street, Worcester, Mass. 01610. Kreipiamės į kiekvieną šaulį, šaulę, prašydami pagalbos, suteikiant auką šiam kilniam tikslui.

Liūdim

Lapkričio 2 po pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioje į Notre Dame kapines buvo nulydėtas a.a. Juozas Alyta.

Velionis buvo Viktorijos Alytienės vyras. V. Alytienė su seserimis Terese Juškiene, Ona Šarkauskiene su vyru Alfonsu yra Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos nariai.

Lapkričio 1 vakarą laidotuvių direktoriaus patalpose įvyko Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos stsisveikinimas su velioniu. Vadovavo ir atsisveikinimo žodį tarė kuopos pirm. A. Zenkus. Baigiant atsisveikinimą, žmonai Viktorijai, seserim ir visiem giminėm buvo išreikšta nuoširdi kuopos vardu užuojauta. Kuopa užprašė už a.a. Juozo sielą mišias, dalyvavo laidotuvsė ir palydėjo į kapines. Visi kuopos šauliai ir šaulės dalinasi su žmona Viktorija, seserimis ir visais giminačiais giliu skausmu ir liūdesiu.

J.M.

kuris savanoriškai skelbė per radiją apie įvykstantį su knyga supažindinimą, atvykęs į knygos supažindinimą, įreikordavo žymesnius momentus ir artimiausią sekmadienį juos perdavė radijo bangomis. Taip pat dėkojam šauliui Ed. Meilui, kuris Worcesterio, ir šauliui Step. Minkui, kuris Bostone per jų vedamas radijo programas kelis kartus apie tai skelbė. Neatsilikio ir spauda. Bostoniškis Keleivis,

Chicago Draugas ir New Yorko Darbininkas net per kelis numerius apie tai skelbė. Tas parodytas bendradarbiavimas labai stiprina šaulius ir yra nepamirštamai įvertinamas. Tačiau didžiausioji padėka priklauso Bostono visuomenei, kuri gan gausiai atsilankė; nors įėjimas buvo nemokamas, daugelis gausiomis aukomis parėmė šaulių veiklą.

J.S.

KALĖDINIAI DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

KALĖDINIS 1977

Vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 m. vilnonės medžiagos suknelė; 2,75 m. crimpleno medžiagos moteriškai eilutei; 1 moteriškas arba vyriškas puikš nertinis; 2 poros vyriškų arba moteriškų nailono kojinių; 1 sv. šokoladinių saldainių dėžė; 40 anglišių cigarečių ir 3 m. vilnonės eilutei medžiagos su jaudimu "All wool made in England".

Kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis \$180.00.

Į šį siuntinį dar galima dadėti prekių 8 svarų svorio. Gali būti 4 m. medžiagos, 2,75 m., dirbtinio minko keilis arba kitokios prekės. Žemiau siūlome keletą populiariesnių dovanų. Visos kainos yra jau su įskaičiuotu muitu.

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	27.00
Geresnis nertinis	32.00
Nailono kojines, vyriškos arba moteriškos	3.00
Tights	3.50
Vilnonė medžiaga suknelėi	24.00
Crimpleno medžiaga suknelėi	18.00
Crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui	30.00
Nailono apatinis	10.00
Nailono marškiniai	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Vilnonė skarelė	15.00
Lietsargis telescopic	12.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei	50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	50.00
Dar geresnės rūšies medžiaga eilutei	75.00
Sudarant visai naują siuntinį dar reikia pridėti	\$24.00

persiuntimui.

Sudarom testamentus, administruojam nuosavybes, persiunčiam palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.
11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, ENGLAND
TEL. 01 460 2592

DARBININKO SKAITYTOJŲ VAJUS

Po daugelio metų pertraukos Darbininkas vėl kviečia visus skaitytojus į talką surasti naujų skaitytojų. Daug skaitytojų iškeliavo amžinybėn ir jų vietas užimti ieškomi bent 800 naujų skaitytojų.

Administracija prašo skaitytojų surasti bent vieną naują skaitytoją ar prisiųsti adresą asmens, kurs pageidautų skaityti Darbininką. Iki šių metų pabaigos Darbininkas bus siunčiamas už 1 dolerį. Per šių metų likusius mėnesius ir per visus 1978 metus naujiems skaitytojams Darbininkas bus siunčiamas tik už 10 dol. Nepagailėkit dolerio ir padėkit Darbininkui skleisti lietuvišką žodį.

Platintojam ir naujiems skaitytojams bus duodamos dovanos lietuviškomis knygomis.

Laukiame Jūsų talkos ir iš anksto dėkojam.

T. Petras Baniūvas, OFM
Darbininko administratorius

Siunčiu užsakymą naujam skaitytojui už 1 dol., už 10 dol.

Vardas, pavardė

Adresas

Užsakytojas

HUMAN RIGHTS
for
SADŪNAITĖ
and
LITHUANIA

Pabaltiečių Žygy už Žmogaus Teises Washingtone, D.C., daugelis dalyvių nešė tokius plakatus. Plakatas ant storo popieriaus, 61 cm per 91 cm. Tokį plakatą galima įsigyti siunčiant bent kokią auką Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Aukos nurašomos nuo JAV mokesčių.

Bostono šaulės su plakatais demonstruoja Washingtone. Iš k. S. Stašaitienė, B. Šakenienė.

NEW YORKO LIETUVIŲ DAILININKŲ SAJUNGA IR JOS PARODA

Lapkričio mėnesio paskutinį savaitgalį, 26 ir 27, Kultūros Židinio didžiojo salė rengiama New Yorko Lietuvos Dailininkų Sąjungos paroda ryšium su tos Sąjungos 25 metų sukaktimi. Parodoj bus eksponuojami šios Sąjungos narių kūrinių, sukurti įvairia technika. Viso bus apie 60-80 kūrinių.

Paroda atidaroma šeštadienį nuo 3 val. popiet. Iškilmingas jos atidarymas bus lapkričio 26, šeštadienį, 7 v.v. Atidarys Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Po atidarymo — kavutė, pasisvečiavimas. Sekmadienį 4 v. popiet bus rodomos skaidrės. Rodys ir aiškina dail. A. Kašubienė.

Šios parodos proga bent trumpai peržvelkim, kaip ta Sąjunga susiorganizavo ir ką ji nuveikė.

Pirmas susirinkimas

Dail. Jono Subačiaus iniciatyva, 1952 gruodžio 7 dail. Juozo Šukio bute New Yorke buvo sukvietas New Yorko ir apylinkėse gyvenančių dailininkų susirinkimas. Susirinkimo tikslas buvo suburti lietuvių dailininkus.

Pirmame susirinkime dalyvavo 13 dailininkų: Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, Česlovas Janušas, Pranas Lapė, Mykolas Paškevičius, Romas Viesulas, Aleksandra Kašubienė, Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė, Regina Matuzonytė-Ingelevičienė, Povilas Osmolskis, Helen V. Kulber, V. K. Jonynas, Elena Urbaitytė, William J. Witkus. Susirinkime dalyvavo ir LB apygardos pirmininkas J. Šlepetyš. Šiame susirinkime ir buvo įkurta dailininkų organizacija ir pavadinta Didžiojo New Yorko Lietuviai Dailininkai.

Pirmąją valdybą sudarė: W. J. Witkus — pirmininkas, J. Šukys — vicepirmininkas, E. Urbaitytė — sekretorė, Pr. Lapė — išdininkas, R. Viesulas — korespondentas.

Pirmoji paroda

Pirmoji organizuotų dailininkų paroda buvo surengta 1953 gruodžio 13 Apreiškimo parapijos didžiojo salė, Brooklyne. Paroda tęsėsi dvi savaites.

Atidaryme kalbėjo Sąjungos pirmininkas W. J. Witkus, Apreiškimo parapijos klebonas kun. N. Pakalnis, Lietuvos gen. konsulas J. Budrys, Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, LB New Yorko apygardos pirm. J. Šlepetyš.

Pirmoj parodoj dalyvavo 11 dailininkų, buvo iškabinti 46 kūrinių.

HOT SPRINGS, ARK.

(atkelta iš 2 psl.)

Human Rights in Soviet Occupied Lithuania".

Lietuvių liaudies meno parodėlė

L. Gudeliene, LB apylinkės vicepirmininkė ir parengimų vadovė, buvo pakviesta paruošti lietuvišką liaudies meno rankdarbių prieškalėdinę parodėlę FFS banke. Parodėlė buvo paruošta talkinant L. Tamošaitienei ir A. Ingaunienei, yra gausiai lankoma ir tęsis iki Kalėdų švenčių.

Toji parodėlė ir lietuvių dalyvavimas delegacijos pas gubernatorių buvo labai palankiai aprašyti vietos dienraštyje The Sentinel Record, spalio 17. Taip pat buvo įdėtos L. Gudeliene ir L. Tamošaitienės nuotraukos su lietuviška koplytėle ir tautiniais drabužiais papuošta lėle.

T.D.

GRAŽIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

PUZINAS

Tai gražiausia monografija apie dail. Povilą Puziną. Su angliškų tekstu. Didelio formato (11"x13"). Visos reprodukcijos spalvotos. Atspausda brangiame krepdiniame popierėje. Spaudos darbus atliko speciali meno spaustuve Japonijoje. Knygos kaina — 25 dol. Geriausia dovana bet kam. Gailma gauti DARBININKO ADMINISTRACIJOJE: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207

Dail. William J. Witkus, New Yorko Lietuvos Dailininkų Sąjungos pirmasis pirmininkas

Kitos valdybos

1954 išrenkama nauja valdyba — pirmininkė Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, išdininkas Pranas Lapė, sekretorius Česlovas Janušas. Ši valdyba suorganizavo įstatų ir statutą, nustatytas ir vardas — pavadinta New Yorko Lietuvos Dailininkų Sąjunga.

1955 sudaryta kita valdyba: pirm. Pranas Lapė, sekretorė Elena Urbaitytė, išdininkas Romas Viesulas. 1958 išrinkta vėl

kita valdyba: pirm. Pranas Lapė, sekretorė A. Korsakaitė, išdininkas J. Šukys. 1967 sudaryta vėl nauja valdyba — pirm. Pranas Lapė, sekretorė A. Kašubienė, sekretore pakviesta dail. P. Osmolskio našlė O. Osmolskienė.

20 metų sukaktuvinė paroda

Ši valdyba paminėjo Sąjungos veiklos 20 metų sukaktį ir Kultūros Židinį surengė parodą. Norėdama prisidėti prie K. Židinio statybos, Sąjunga skyrė 50 procentų nuo parduotų paveikslų. Už parduotus paveikslus parodoj buvo gauta 335 dol. Židiniui paaukota pusė — 167.50 dol. Parodoj dalyvavo 20 dailininkų su 67 įvairių technikų darbais.

Ta pati valdyba suorganizavo akvarelės technikos demonstravimą ir simpoziumą — ko ieskoma lietuvių dailininko darbuose.

1974 išrinkta nauja valdyba: pirm. V. K. Jonynas, vicepirm. A. Kašubienė, narys — Vida Krištolaitytė. 1976 gruodžio 12 išrinkta dabartinė valdyba: pirm. Jonas Rūtenis, vicepirmininkė Aleksandra Kašubienė, sekretorius ir išdininkas — Vytautas Sakalas.

Šioji valdyba ir organizuoja parodą. Kokia ji bus, pamatysim ją aplankę. (p.j.)

LAISVŲJŲ LIETUVIŲ AUKA LIETUVOS LAISVEI

Kol okupantas laiko pavergęs tėvynę Lietuvą, kol pamintos Lietuvos žmogaus teisės, tol reikalingas ir remtinas Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondas, nes Auka Tautos Fondui yra Auka Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui — Auka Lietuvos laisvinimui.

Lietuvos laisvinimo darbą Vlikas be paliovos dirba daugiau kaip trisdešimt metų; be kita ko, tai Eltos biuleteniai įvairiom kalbom ir radijo valandėlės į Lietuvą. Į informacijos darbą neseniai įsijungė Vliko suorganizuota žinių tarnyba — Lithuanian Information Service. Dirbama be paliovos ir neperiodinės informacijos srity. Taip, pavyzdžiui, šiuo metu ruošiamas anglų kalba išsamus enciklopedinio pobūdžio leidinys apie Lietuvą, kurio seniai pasigendama.

Politinė srity Vliko pagrindinis dėmesys pastaruoju metu teko Belgrado konferencijai, norint ją panaudoti Lietuvos labui, nežiūrint to, kad ji yra nemtos Helsinkio konferencijos padarinys.

Šią konferenciją vietoj stebėjo Vliko atstovas. Jos dalyviams buvo įteikti memorandumai. Ryšium su ja paskleista 6000 egzempliorių religinio persekiojimo Lietuvoje apžvalgos anglų kalba. Per Eltą surinkti daviniai apie išskirtas šeimas.

Vlikas labai vertina bei sveikina ir kitų organizacijų dirbamą politinį darbą, bet nemažiau džiaugiasi pasitikėjimu ir parama Vliko veiklai.

Už nuolatinę ir tolimesnę paramą Vlikui per Tautos Fondą iš anksto nuoširdžiai dėkojam savo ir pavergtos Lietuvos lietuvių vardu, kurių pasitikėjimą Vlikas ir šiandien neabejotinai turi.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šešiasdešimtosios sukakties proga susitiprinkim ryžtą, nepagailėkim aukos Lietuvos laisvei.

Dr. J.K. Valiūnas
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas

Jurgis Valaitis
Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondo Tarybos pirmininkas

HARTFORD, CONN. KLUBO KONCERTAS

Hartfordo L.A.P. klubas lapkričio 5 surengė puikų koncertą, kurio programą atliko beveik savos jėgos. Koncertą atidarė L.A.P. klubo pirm. Stasys Baltauskas, pakviesdamas programai vadovauti Eleonorą Minuکیه.

Moterų trio sudarė Sofija Aliene, Irena Petkaitienė ir Gražina Aleksandravičienė. Solistas baritonas dr. Izidorius Alis prisijungdavo, ir susidarydavo kvartetas.

Moterų trio padainavo: Paparčio žiedas — Kairiūkščio, Kelk,

dukrelė, pamigai — liaudies daina, harmonizuota Čiurlionio, Gintinė ir tu — Makačino, Drugelis —vertimas, harmonizavo Petkaitis.

Kvartetas padainavo: Pavasaris gimtineje — Tamošiūno, harmonizavo Petkaitis, Kur gimta padangė — Bražinsko, Barkarolė — Gaidelio, Mano džiaugsmas — Karpenterio, harmonizavo Petkaitis, Paryžiaus tango — Bruno harmonizavo Petkaitis, Subatėlė — Švedo.

Pianu akomponavo muz. Jurgis Petkaitis.

Po to Waterburio tautinių šokių grupė Ratelis, Antaninos Bulotienės paruoštas, o Aldutės Bulotaitės vadovaujamas (A. Bulotienė koncerte būti negalėjo), pašoko šiuos šokius: audėjėlė, ketvirtainis, malūnas ir aušrelė.

Visi programos dalyviai buvo labai šiltai priimti, nesigailėta plovimų ir gėlių.

J. Bernotas

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

Dayton, Ohio, Šv. Petro draugijos nariai. Iš k. sėdi: Antanas Preidis — protokolų raštininkas, Julius Raštikis — finansų raštininkas, Jonas Kvietytis — pirmininkas, Juozas Gečas — vicepirmininkas, Juozas Ryan — kasininkas, II-oj eilėj stovi: Zigmąs Kavaliauskas, Jurgis Mikalauskas, Ernest Omlor, Stasys Sluzas, Juozas Bulota, Leonas Ražauskas — maršalka. Dar trūksta Juozo Mikalausko, Juozo Petkaus, Mykolo Petkaus, Liongino Prašmanto ir Klemenso Sokolosky. Draugija minėjo 75 metų sukaktį.

DAYTON, OHIO DRAUGIJOS SUKAKTIS

Šv. Petro draugija yra seniausia draugija Dayton, Ohio, Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoje. Ši draugija susikūrė 1902 gruodžio 7. Ją organizuojant, daugiausia pasidarbavo Vincas Ambrozaitis, Juozas Dambrauskas, Juozas Slekis, Juozas Žeimis ir kiti nariai. 1909 draugija nupirko žemės prie Leo ir Lukawitz (dabar Rita) gatvių. Ant tos žemės vėliau buvo pastatyta bažnyčia. Tokiu būdu Šv. Petro draugija buvo parapijos steigimo pradininkė, vėliau rūpinosi lietuviškos parapijos įsteigimu ir organizavimu.

Šv. Petro draugija, būdama pašalpinė, rūpinasi savo narių šelpimu ligos ir nelaimės atveju. Nariai stengiasi būti susipratusiai, parapijiečiams, sąžiningai atlikti religines pareigas ir dalyvauti lietuviškame veikime.

— JAV LB Vidurio vakarų apygardos 25 metų sukakties metinis užbaigtųjų vakaras, Chicago, Jaunimo Centre, įvyks gruodžio 3.

MONTREALIO LIETUVIŲ STUDENTŲ SAJUNGA

MIELAI KVIEČIA VISUS STUDENTUS Į XV TRADICINĘ

ŽIEMOS STOVYKLĄ

1977 m. gruodžio 27 — 1978 m. sausio 1 d.

L'Auberge de la Perdriere viešbutyje, St. Donat, Quebec
Stovyklos programoje — slidinėjimas, įvairus žiemos sportas ir pramogos

Stovyklos kaina — \$88. Įmokėjimas — \$45, kuris nebus grąžinamas po gruodžio 10 d. Informacijų ir įmokėjimų reikalu teirautis:

GINTARAS NAGYS
700-B-Champagneur
Montreal, Quebec
Canada H2V 3P8
(514) 277-7868

arba
REGINA KUDŽMAITĖ
5045 Bossuet
Montreal, Quebec
Canada H1M 2M3
(514) 256-4318

VISIEMS MŪSŲ SIUNTĖJAMS SIUNČIANT DOVANINIUS SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR USSR

UOSTO DARBININKŲ STREIKAS YRA BAIGTAS. VISI SIUNTINIAI, KURIE BUVO SULAIKYTI JAV PAŠTE, YRA SIUNČIAM I SAVO PASKYRIMO VIETAS.

ATNEŠKITE ARBA ATSIŪSKITE SAVO DOVANINIUS SIUNTINIUS Į MŪSŲ JUMS ARTIMAUSIA SKYRIŲ, IR JIE BUS NEATIDĖLIOJANT ISSIŪSTI.

LINKIME VISIEMS SAVO KLIENTAMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

CENTRINĖS ĮSTAIGOS:

723 WALNUT ST., PHILADELPHIA, PA. 19106
212 FIFTH AVE., NEW YORK, N.Y. 10010

IŠ VISUR

— Vysk. V. Brizglio 50 metų kunigystės sukaktis bus minima ir Kanadoj. Ta proga iškilmingą minėjimą su atitinkama programa ir pamaldomis rengia Kanados Lietuvių Katalikų Centras gruodžio 4 Toronte, Prisikelimio parapijos patalpose.

— Prof. Andrei Sacharovas, kovotojas dėl žmogaus teisių, sutiko, kad jo vardu būtų pavadinti nauji apklausinėjimai apie Helsinkio susitarimų lauzymą. Apklausinėjimai vyks lapkričio 25-27 Romoj. Liudys čekų chartos 77 grupės atstovai, Lenkijos darbininkų gynybos komiteto nariai, persekiojami rašytojai, buvę Rytų Vokietijos, Rumujos ir Bulgarijos kaliniai.

— "People", dviejų milijonų tiražu spausdinamas savaitinis žurnalas, lapkričio 21 laidoj du puslapius skyrė Simo Kudirkos istorijai. Šalia keturių iliustracijų trumpai nusakoma Kudirkos suėmimas ant Vigilant laivo, grąžinimas Sovietam, išlaisvinimo pastangos ir gyvenimas laisvėje, New Yorke. Sausio mėn. televizijoje bus rodomas filmas apie Simą Kudirką. Pagrindinį vaidmenį atliks Alan Arkin. Balandžio mėnesį Dial leidykla išleis Simo Kudirkos knygą "For Those Still at Sea".

— Juzė Daužvardienė, Lietuvos gen. konsulė Chicagoj, Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos seime Worcester, Mass., buvo išrinkta žymiausia metų lietuvi moterim. Viešas pagerbimas ir pažymėjimo įteikimas įvyks gruodžio 4, sekmadienį, 2 val. po pietų Jaunimo Centro kavinėje.

— Pavergtųjų tautų demonstracijos, surengtos spalio 1 Adelaidėje, gerai pasisekė. Dalyvavo 1000 žmonių su viršum. Gausiausia grupė buvo ukrainiečiai, o iš pabaltiečių — lietuviai. Buvo nešami plakatai, vėliavos, sakomos kalbos, priimtos rezoliucijos. Australų televizijos stotys demonstracijas gražiai išreklamavo.

— Čiurlionio ansamblis Clevelande lapkričio 6 įrašė naują plokštelę. Įrašytos komp. Alfonso Mikulskio Mišios už kenciančią Lietuvą, O, Dieve, Liulia Jėzuliui, Šiluvos Marijai, Lietuvos himnas ir Lietuviais esame mes gimę. Palydi kanklių orkestras. Balys Pakštas ir jo dukra Rūta talkino ragelių duetu.

— Poetas Bernardas Brazdžionis III-jo Mokslo ir kūrybos simpoziumo proga lapkričio 25 Chicagoj, Jaunimo Centre, rengiamame literatūros vakare skaitys savo kūrybą.

— JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdyba gruodžio 3 Chicagoj, Jaunimo Centre, ruošia LB 25-rių metų sukaktuvinę minėjimą — vakarą. Meninę programą atliks Antanas Gustaitis iš Bostono ir Antras Kaimas. Po to vakariene ir šokiai, grojant Neo Lituanų orkestrui.

— Solistų Ginos Čapkauskienės ir Romo Strimaičio koncertas Montrealy, Aušros Vartų parapijos salė, vyks lapkričio 26. Rengia Lietuvos Karaliaus Mindaugo šaulių kuopa.

— Worcester, Mass., Lietuvių Organizacijų Tarybos lietuvių radijo valanda girdima trečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak., o šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. popiet. WICN stotis, banga 90.5 FM. Programos direktorius — Edvardas V. Meilus, Jr., 23 Shirley Rd., Shrewsbury, Mass. 01545. Tel. 852-3665.

— Nauji Darbininko skaitytojai: V. Kruminas, Linden, N.J., P. Korla, Schenectady, N.Y. Užsakė kitiem: R. Ūselis, Ridgewood, N.Y. — J. Maceina, Ridgewood, N.Y., V. Povilauskas, Astoria, N.Y. — A. Giedraitis, San Diego, Calif. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 12 dol. metam.

Audronė Meilė Butvydaitė — Audrey Butway šią vasarą tarnybos reikalais keliavo apie pasaulį. Iš San Francisco išskrido į Japoniją, iš ten vyko į Kiniją, Egiptą, Romą, Paryžių, Londoną. Iš ten grįžo į New Yorką. Šis jos paveikslas buvo išspausdintas šiuose žurnaluose: Fashions of the Times — rugpjūčio mėn., Vogue — rugsėjo mėn., Bazaar — rugsėjo mėn., Town and Country — rugsėjo mėn., The New Yorker — rugsėjo mėn., Glamour — spalio mėn.

NEW HAVEN, CONN.

Gražus jubiliejus

New Haveno Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj iškilmingais pietumis rugsėjo 12 buvo paminėta Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjungos 33-čios kuopos 60 metų gyvavimo sukaktis. Per paskutinį dešimtmetį nuolat nykstančioj lietuvių kolonijoj tai buvo džiugus įvykis: iš vietos ir apylinkių į minėjimą susirinko daugiau kaip 130 ankstesniųjų ir naujųjų ateivių.

Sukaktis tikrai įspūdinga. 60 metų šioj kuopoj spietėsi moterys, kurios jautė pareigą atiduoti duoklę vietos lietuviškam gyvenimui. Kuopos darbai buvo labai įvairūs: kultūriniai, karitatyviniai, lėšų telkimas lietuviškai parapijai ir lietuviškiems reikalams.

Sąjungietės buvo ir tebėra laimingos turėdamos savo pirmininke Marijoną Jokubaitę, kuri kuopai vadovauja 58-rius metus (tai tikrai retas rekordas!). Ši gerumu šviečianti moteris yra apdovanota didele energija, iškalbingumu ir organizaciniais gabumais. Atvežta kūdikiu į Ameriką, ji užaugo New Havene ir visą savo gyvenimą pašventė lietuviškai veiklai. Dėl jos taikaus būdo organizacinis darbas eina sklandžiai. Į savo vadovaujamą kuopą ji įtraukė ir naujosios emigracijos moteris; tokiu būdu šios organizacijos rėmuose sulydino dviejų skirtingų kartų ir patirties moteris. Nenuostabu, kad Connecticuto LB apygardos pirmininkei Albina Lipčienai ją sveikinant su gėlių puokšte, visi minėjimo dalyviai ją pagerbė atsistojimu ir ilgais plojimais.

Šventę pradėjus malda Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Albertui Karaliui, programai sklandžiai vadovavo kuopos ilgametė pirmininkė, Kalbomis ir raštu jubilijas sveikino vietos ir apylinkių organizacijų atstovai, ilgus metus buvęs kuopos dvaisios vadas kun. Edvardas Grdeckas ir prof. A. Aleksis. Pastarasis taip pat vedė ir muzikinę minėjimo dalį, kurią atliko Marcelė Aleksienė, pagiedodama sąjungiečių himną, America the Beautiful ir Lietuvos himną, kaip dera organizacijai, kurios narės, jų pačių himno žodžiais, yra "Amerikos ir Lietuvos pilietės".

Minėjimui pasibaigus, žmonės smagiai šnekučiavosi ir jungėsi į prof. A. Aleksio vadovaujamą lietuvių liaudies dainas. Pietus tokiais daugybei žmonių paruošė ir jų sklandžiam išdalinimui vadovavo keturios kuopos narės — E. Janušaitienė, J. Kronkaitienė, M. Merkevičienė ir T. Strimaitienė; lietuviškais kepiniais pietus praturtino ir kitos sąjungietės.

ALRK 33-čiai New Haveno kuopai ir jos pirmininkei Marijonai Jokubaitei linkim laimingai gyvuoti ir dirbti!

Kaip savo kuopos eilėse, taip ir savo 60 metų jubiliejus metu New Haveno sąjungietės sugėbėjo suburti į vieną darnią, didelę lietuvišką šeimą ankstesnius ir naujuosius ateivius. Tai yra būtina sąlyga tolimesniam šios mažos lietuviškos kolonijos gyvenimui.

Slnv.

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

NEW BRITAIN, CONN.

Tautinių šokių vakaras

LB New Britaino apylinkės spalio 8 surengė tautinių šokių vakarą. Iš Philadelphia atvyko tautinių šokių grupė Aušrinė, kuriai vadovavo Marytė Radikienė, Plečkaitytė. Grupė sudaro 24 berniukai ir mergaitės. Jie pašoko 9 šokius.

Po to Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras padainavo šešias dainas: vieną moteris, dvi vyrai ir tris mišrus choras. Dirigavo muz. Robertas Kelly.

Svečių šiame parengime susirinko 250. Buvo matyti žmonių ne tik iš New Britaino, bet ir iš Hartfordo, Waterburio, New Haveno ir kitur. Pasirodė, kad žmonės tautinius šokius labai mėgsta.

LB New Britaino apylinkės valdybą šiais metais sudaro: pirm. Juozas Liudzius, vicepirm. Romas Butrimas, sekr. Aldona Plečkaitienė, išd. Algirdas Dūda, nariai — Elzbieta Liudziuvienė, Juozas Leiberis ir Vincas Vilčinskas. Revizijos komisiją sudaro Juozas Petuška, Jonas Plečkaitis ir Bronius Kūkalis.

Parapijos šventė

New Britaino Šv. Andriejaus parapija, vadovaujama naujo klebono kun. Jono Rikteraičio, spalio 29 surengė didžiulį banketą su loterija. Loterija buvo reikalinga sutelkti lėšom, už kurias pramatoma pirkti iš miesto prieš bažnyčią esantį sklypą automobiliui pastatyti.

Šia proga klebonas sugalvojo pagerbti visus tuos parapičius, kurie yra sulaukę 80 metų ar daugiau. Prie garbės stalo susirinko tokių jubiliatų 20 moterų ir 6 vyrai. Iš viso parapijos sąraše tokių asmenų buvo 59, bet kiti neatvyko.

Banketas buvo tikrai šaunus, ir svečiai buvo vaišinami gausiais patiekalais.

Virginijos Liudziūtės paruošti, pasirodė tautinių šokių šokėjai: 20 mergaičių ir 15 berniukų. Jie pašoko: noriu miego, lenčiūgelį, žiogelį, kepurinę, grybs baravykus ir kalvelę. Akordeonu akomponavo Romas Butrimas.

Po meninės programos buvo šokiai, kuriems grojo Jono Martino orkestras. Grojo ir lietuviškų šokių.

Jonas Bernotas

Choro linksnavakaris

Šv. Andriejaus parapijos salėj lapkričio 26 New Britaino lietuvių parapijos choras ruošia šaunų linksnavakarį. Vakaro linksmą programą atliks patys choristai, vadovaujami chorvedžio muz. Roberto Kelly.

Po programos iki 1 val. ryto grojant "Aristokratų" orkestrui, bus galima pašokti. Šokių metu veiks ištaigingas bufetas, kuriame bus galima pasisotinti skania užkanda ir numalšinti troškulį.

Šio vakaro pelnas skiriamas choro kelionei į dainų šventę Toronte, Kanadoj.

Rengėjai

BALTIMORĖS ŽINIOS

Perkūno vyrų choras iš New Yorko, vadovaujamas V. Daugirdo, lankėsi Baltimorėj. Lapkričio 19 jų koncertas Lietuvių svetainės didžiojo salėj praėjo su dideliu pasisekimu. Baltimorės Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba dėkoja visiems, kurie dalyvavo Bendruomenės 25 metų veiklos sukakties minėjime.

Šv. Alfonso suaugusių klubas turėjo labai svarbų susirinkimą lapkričio 20, sekmadienį, Šv. Alfonso mokyklos salėj. Metiniai pranešimai lietuvių klubo veiklą per praėjusius metus. Nariai aptarė ateities veiklą. Po susirinkimo buvo vaišės.

Padėkos dieną, lapkričio 24, ketvirtadienį, 9 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioj buvo aukojamos iškilmingos padėkos mišios. Mokyklos vaikučiai giedojo per mišias.

Šv. Alfonso parapijos kunigai ragina visus prisidėti prie padėkos drabužių vajuos. Kviečia visus pristatyti tinkamus drabužius į kleboniją. Ten jie bus sudėti į dėzes ir pasiūti į centrai. Vajus prasidėjo lapkričio 20.

Šv. Alfonso parapijoj advento metu daromas vajus raupsuotiem palengvint jų gyvenimą. Prel. L. Mendelis pradėjo šį gailestingumo darbą Šv. Alfonso parapijoj. Ne tik parapičiai, bet ir Novenos maldininkai, įvairių tautų žmonės, aukoja šiam kilniam tikslui. Vajus prasidės advento pirmą sekmadienį, lapkričio 27.

Kun. A. Dranginis, Amerikos legionierių Marylando valstijos kapelionas, dalyvavo kapelionų seime Indianapolis, Indiana, lapkričio 15-16. Amerikos legionierių organizacijos kapelionai iš įvairių Amerikos valstijų dalyvavo tame seime, kur buvo svarstomos kapeliono pareigos. Seimo sesijos buvo labai įdomios ir turiningos.

Jonas Obelinis

PROVIDENCE, R.I.

Šv. Kazimiero parapijos vakarienė įvyko lapkričio 6 parapijos kun. Jono Vaitekūno salėj. Ji vyksta kasmet pirmą lapkričio mėnesio sekmadienį. Šiame vakare buvo pakviesta daugelis lietuvių kilmės asmenų. Pažymėtina, kad čia gimusieji net trečios kartos lietuviai vis labiau susidomi lietuviškais parengimais. Meninė programą atliko Bostono vyrų sektetas, vadovaujamas muz. J. Gaidelio. Publika labai šiltai jį priėmė.

Rhode Island buvusieji 200 metų Amerikos nepriklausomybės minėjimo tautybių komitetai persiorganizavo į tautinius komitetus puoselėti savitą kultūrą. Juos gubernatorius pristatė ir prisaikdino šiai veiklai. Lietuvių komitetui pirmininkauja trečios kartos energinga lietuvi Jean Coughlin. Šis komitetas spalio 20 Lietuvių klubo patalpose surengė rudeninį balį. Be to, jis imasi iniciatyvos ruošti bendras kūčias, kurios įvyks gruodžio 10.

Thomas Holleran, vietinių laikraščių korespondentas, daug prisidėjo prie lietuvių vardo garbinimo, kai čia vyko Lietuvos vyčių seimas. Ta proga jis išrūpino net septynių minučių laiką vietinėj televizijos stoty. Pa-

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Pasaulio pretendentų V. Korėnojaus-B. Spaskio mačas turėjo prasidėti lapkričio 15 Belgrade. Spaskis, gyvendamas Olandijoje, tvirtai tam mačui pasirengė, įveikęs dm Timmaną 4-2, o Korėnojus bekeliaudamas XI.8 apsivertė su mašina autostradoj ir atsidūrė ligoninėj. Ziuricho dienraštis "Blick" XI.10 rašo, kad tos mašinos šoferis sunkiai sužeistas, o Korėnojus pareiškęs, jog tai stebuklas, kad liko gyvas.

FIDE suteikė didmeisterio titulą JAV žaidikui Larry Cirstian-sen'ui, CA.

Dr. V.V. Palčiauskas, IL, šiuo metu rungtis asmeninių ir komandinių (JAV komandos gretose) pasaulio pirmenybių baigė. Jis pranešė mum, kad jis tikrai dalyvaus kitų metų Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Toronte.

Čicagos lietuvių šachmatininkų susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. Gediminas Janula, sekr. Algirdas Dargužis, nariai: Povilas Tautvaišas, Kazys Jankauskas ir Aleksandras Zujus. Turnyro vadovas — Romas Fabijonas. Po susirinkimo turėjo du žaibo turnyrus. Vieną laimėjo Povilas Tautvaišas, kitą — A. Zujus.

Grįžtant prie ŠA lietuvių šachmatų p-bių, įvykusių Brooklyno Kultūros Židiny (XI.12-13), dera pabrėžti, kad jų laimėtojas Arūnas Simonaitis, NY., pasižymėjo brandžiu žaidimu, įveikęs V. Kulpa, A. Sakalą (abu NY) ir bostoniškį Ričardą Gauslį, prieš kurį tašką pelnė daugiau laimės dėka, nes pastarasis turėjo pra-

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Naujos lietuviškos muzikos bei šokių plokštelės, kurios parduodamos po 6 dol. kiekviena. Persiuntimui pridedama 50 c.: Vasaros šokiai ir Žalias vėjas. Abi plokštelės solistų įdainuotos okupuotoj Lietuvoj su lietuviško orkestro palyda.

Tik tau vienai — trečioji Neo Lituanų plokštelė — šokių muzikos ir dainų rinkinys.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės ir knygos gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

rapijos vakarienės proga aprašė Pawtucket Times mūsų bažnyčios istoriją; taip pat apie mus rašo Providence Visitor ir Providence Journal.

Prof. kun. Antanas Jurgelaitis Providence kolegijoj jau antri metai vakarais moko lietuvių kalbą. Tai daro savo iniciatyva ir pasišventimui.

Kun. Saulius Laurinaitis neseniai atsikėlė į Providence Šv. Patriko parapiją asistentu, o šios parapijos ribose yra ir lietuvių bažnyčia. Sveikinam kun. Saulių, atsiradusį mūsų aplinkoj.

kvm.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

VALDAS C. DUOBA,

lietuvis advokatas patarnauja teisės reikaluose, gina bylas ir dalyvauja teismuose.

357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731

Tel. (516) 368-3733

Skubiais atvejais namų tel. (516) 757-4296

—O—

Antradieniais nuo 2 val. popiet iki 8 val. vak.

Šeštadieniais nuo 9:30 iki 12:30 val.

Litas patalpose: 86-01 114th St.

Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. (212) 441-2811

našesnę partiją ir daugiau laiko (9 min. prieš Simonaičio 2 min.), bet matomai, beieškodamas gražios užbaigos, užsigalvojo ir leido savo laikrodžio rodyklei nukristi priešpaskutiniam ėjime. 19-metis Ričardas Gauslys liko antru. Iš jo auga stipri šachmatų pajėga, vienok dėl jaunumo dar nepastovi: vieną dieną stebina gražiu ir stipriu žaidimu, kitą dieną — daro klaidas.

Bostono tarpklubinėse MET lygos rungtynėse pereitą penktadienį (XI.18) mūsų vyrai suklupo prieš stiprų MIT klubą 1-4. Po pustaškį teuzdirbo Aleksis Klinovas pirmoj lentoj ir Kazys Merkis trečioj. Gauslys, Skrabulis ir Jurgis Zoza suklupo. Gruodžio antrą dieną Harvardo universiteto komanda atvyksta pas mus į So. Bostono LPD klubą, 8 v.v.

EGAN'S AUTO PARTS

TOWING
"SUPPORT YOUR LOCAL JUNK YARD"
37 COOPER FOLLY ROAD
ATCO, N.J. 08004
HOURS 9 TO 6 (NEVER ON SUNDAY)

O'BRIEN & PAOLERCIO SUBURBAN HOME FOR FUNERALS

FOR INTEGRITY — DEPENDABILITY AND ETHICS

340 MAIN STREET
WEST ORANGE, N.J.
CALL (201) 325-1212

**RIVERDALE
STEAK HOUSE**
5700 RIVERDALE AVENUE
BRONX
LIVE MUSIC FRIDAY & SATURDAY FROM 10 PM TO 3 AM
GRAND OPENING NOV. 4 & 5
FREE BUFFET AND CONTINUOUS LIVE MUSIC
AFTER 10 PM CALL KI 9-9946

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

**ACE'S LIQUOR
STORE**
GIFT PACKAGES BOTTLES & BASKETS
CREATED FOR THAT SPECIAL TIME OF THE YEAR
1811 NORTH MERRICK AVE.
MERRICK, L.I.
WE DELIVER LOCALLY
CALL 516 FR 9-3090

DUKE'S SMOKE SHOP
1335 HEMPSTEAD TURNPIKE
ELMONT, L.I.
A GIFT TO DELIGHT HIM CIGARS PIPES
TABACCO ACCESSORIES WE WILL NOT BE
UNDERSOLD CALL 516 354-9675

VILLA PIERRE OF GLEN COVE
UNDER NEW MANAGEMENT RECOMMENDED BY
BARBARA RADER 3 1/2 HATS THE FINEST IN
FRENCH CUISINE, OPEN FOR LUNCH AND
DINNER CLOSED MON. CALL 516 671-2890

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS, SHELL BAY ROAD
MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

100'S OF PUPS! PUPS! PUPS!
ALL POPULAR TYPES AVAILABLE FOR CHILDREN'S PETS, HOUSE PETS AND WATCH DOGS.
FROM \$49.00. OPEN SATURDAY AND SUNDAY 10 TO 5 ONLY. J.P. O'NEILL PUPPY FARM, LOCATED ON U.S. HIGHWAY NO. 1 PRINCETON, N.J. (2 MILES SOUTH OF PRINCETON HOLIDAY INN)

1977 — 1978 KELIONĖS Į LIETUVĄ REZERVUOTI (CHARTER) SKRIDIMAI Į LIETUVĄ

Išvyksta iš New Yorko

Vasario 5, 12, 19 ir 26	\$669.00
Kovo 5	\$716.00
Kovo 12, 19 ir 26	\$746.00
Balandžio 2, 9, 16 ir 23	\$746.00

Išvyksta iš Pittsburgho

Balandžio 9 \$838.00

Kainon įskaitoma pilna kelionė Pan American lėktuvu, pirmos klasės viešbučiai ir grupės palydėjimas. Kelionė: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj 1 naktis Leningrade.

NAUJI METAI LIETUVOJ: gruodžio 26 — sausio 9 — \$1,120.00 — 6 pilnos dienos ir 5 naktys Vilniuj, 3 naktys Maskvoj, 3 naktys Budapeste ir 2 naktys Londone.

Dėl informacijų apie mūsų rezervuotas arba specialias grupines keliones kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168

Telef. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7898
(prašyti kalbėtis su "Pat")

Dail. M. Žukauskienė su parodos rengėjais. Iš k. sėdi D. Šilbajorienė, M. Žukauskienė, I. Jankauskienė, stovi A. Mičiulis ir A. Šilbajoris. Nuotr. L. Tamošaičio

MARIJOS ŽUKAUSKIENĖS PARODOJ

Kultūros Židinio mažojo salėj lapkričio 5-6 Lietuvos Atletų Klubas surengė dail. Marijos Žukauskienės tapybos kūrinių parodą. Buvo išstatyta 28 darbai. Parodos atidarymas įvyko šeštadienio vakare. Ją pradėjo Atletų Klubu vardu Algis Šilbajoris. Apie M. Žukauskienės kūrybą kalbėjo Paulius Jurkus. Paskui buvo gražios vaišės. Paroda uždaryta sekmadienio vakare 6 v. Jau sienos buvo aptuštintos. Viso parduota 13 paveikslų.

LAK norėjo jai atsidėkoti už paramą Klubui ir ėmėsi iniciaty-

vos šią parodą surengti. Tai ne pirmą parodą čia, Brooklyne.

-o-

M. Žukauskienės pasaulis — realistinis. Peržvelgę katalogą, matome, ką ji mėgsta. Mėgstamiausia tema — jūra. Šia tema parodoj buvo net 6 paveikslai. Už jūros temos eina gėlės. Buvo 5 paveikslai šia tema. Mėgsta ji rudenį, o labiausiai žiemą. Žiemos tema buvo 4 paveikslai.

Jai mintį duoda artimoji gamta, gėlės, langų atšvaitai, atspindžiai. Vartydama vaizdus iš Lietuvos, ji kartais sustoja ties kuriuo ir imasi tapymo. Jai gimsta jausmas, randa ryšį tarp savęs ir ano vaizdo. Visa tai ją privertė išsikalbėti šia vaizdine forma drobė.

Kaip ji tapo? Jos tapybos pobūdį nulėmė grynai techninė priemonė. Ji tapo peiliu (špachteliu). Peilis turi savas geras ir negeras savybes. Peiliu gali dažą pakabinti ir storiau, gali uždėti ant kito paviršiaus, per daug jo nesuardydamas. Drauge gali paimti bent kelias spalvas ir, braukdamas per drobę, gali tas spalvas įdomiai sumaišyti. Taip savaime gaunasi spalvinis turtingumas.

Peiliu gali uždėti lygiai nedidelius plotus. Didesnis plotas jau subyra. Matosi peilio brūkšniai. Bet dėl to ji ir nesielvartauja. Priešingai, ji panaudojo tai savo tapybos charakteriui — ji, dėdama dažus peiliu, gauna virpančių, suskaldytą paviršių. Tame virpėjime ji ir skandina visą paveikslą. Jos tapybos charakteris yra impresionistinis. Neieškoma detalių, bet ieškoma bendros nuotaikos, atviro paprastumo. Todėl jos sukurtas pasaulis žinovu yra mielas ir suprantamas, ir jausmas.

Ji nori prisitaikyti prie žiūrovo, kad būtų jam suprantama, prieinama, kad ji savo tapyba

nuvestų į prisiminimus, į Lietuvą.

Ji mėgsta rudą, gelsvą koloritą. Jis labiausiai dominuoja. Kartais gėlės mėgsta tapyti melsvam kolorite. Ypač gelsvas koloritas nukelia į žemę, į prisiminimus, į senovę. Tokia ji ir yra — atsirėmus į žemę, į prisiminimus, jaukiai apglėbusi savo pasaulį. (p.j.)

LOS ANGELES, CALIF.

Šv. Kazimiero lietuvių parapija šiais metais L.K. Religinei Šalpai surinko 6,015 dol. aukų. Tai daugiausia paaukojusi lietuvių parapija visame laisvame pasauly.

Solistės Florencijos Korsakaitės tėvas B. W. Korsak, sulaukęs 92 m. amžiaus, mirė spalio 26.

Ona Grasskienė po ilgos ir sunkios kaulų vėžio ligos, sulaukusi 87 m. amžiaus, mirė rugsėjo 11. Ji buvo viena pirmųjų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos narių, uoli jos rėmėja. Jos sūnus dr. W.J. Grasska savo a.a. motinai prisiminti Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčiai nupirko naujus modernius elektroninius varpus. Senieji varpai, kuriuos taip pat parapijai parūpino dr. Grasska, po 18 metų naudojimo gedo ir buvo reikalingi išlaidingo remonto.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos metinis bazaras-mugė įvyko spalio 23. Gryno pelno liko 8,207.52 dol. Tai geriausiai pasisekusi mugė visoj šios parapijos istorijoje.

Solistės Birutės Dabšienės rečitalis įvyks gruodžio 3, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėj. Solistei akomponuos Raimonda Apeikytė.

Literatūros vakaras su rašytoja Ale Rūta įvyks gruodžio 10, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėj. Vakara rengia Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūris.

Šv. Kazimiero parapija, norėdama apjungti plačiai išsiskirsčiusius lietuvius, nuo 1953 pradėjo ruošti Lietuvių dienas su kultūrine ir pramogine programa. Šios tradicinės dienos sutraukia lietuvius iš visos Californijos ir iš toliau. 25-toji tokia Lietuvių diena 1978 įvyks birželio 18. Ta proga bus išleistas specialus leidinys. Meninę programą atliks Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas muz. J. Gaidelio.

Julija Šlapelytė, lietuviškų rūbų audėja, persikėlė į kitą butą. Jos adresas: 2836 St. George St., Los Angeles, Calif. 90027. Telef. 664-5935.

L.Ž.K.

BOSTONO ŽINIOS

Kultūros Klubo susirinkimas, kuriame bus minimas O.V. Mišašius, įvyks lapkričio 26. Kalbės rašytojas Antanas Vaičiulaitis.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas įvyks lapkričio 27.

Moteryų Federacijos Bostono klubo kalėdinė vakaronė įvyks gruodžio 18.

Bostono LB jaunimo sekcijos ruošiamas Naujų Metų sutikimas įvyks gruodžio 31.

Smuikininko Izidoriaus ir pianisto dr. Vytenio Vasyliūnų koncertas įvyks sausio 8.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo paskelbimo sukakties minėjimas įvyks vasario 19.

Naujosios Anglijos Baltų d. jos koncertas įvyks kovo 12.

NEWARK, N.J.

Balfo vėjus

Jau yra pradėtas Balfo rudens vėjus. Newarko Balfo 35-tas skyrius, kaip ir kiekvienais metais, nuo lapkričio pradžios iki gruodžio pabaigos praveda aukų vėjų.

Pereitais metais vėjus metu suaukota 500 dol. Išsiuntus 110 laiškų, gauta atsakymai iš 32 aukotojų. Vėjus rezultatai atrodytų nelabai įspūdingi, jei neturėtume pastovios aukotojų. Tai Miss Martha Daukshas, kuri jau keleri metai iš eilės vėjus proga aukoja po 200 dol.

Balfo 35-to skyriaus valdyba dėkoja visiems pereitų metų aukotojams ir tikisi, kad šis vėjus bus našesnis. — V.A.

Vyčių veikloj

Lietuvos vyčių Newarko 29 kuopa spalio 23 susirinko į metinį susirinkimą. Po pirm. Kazio Šipailos žodžio ir prel. J.J. Scharnus maldos buvo priimtas pereito susirinkimo protokolas, paruoštas Marge Brazaitis. Išklauyta Lietuvos reikalų komiteto pranešimo.

Renkant valdybą kitiem metams, nominacijų komisiją sudarė Frank Vaškas, Adelė Urban ir Viola Skripita. Valdybą išrinkti: pirm. Kazys Šipaila, vice-pirm. Rose Zukauskas, sekr. Ann Abromaitis, Marge Brazaitis ir Mary Stonis, išd. Eva Sharon, kultūriniam reikalui Clement Bagdonavičius, Lietuvos reikalų komiteto pirm. Albinas Zukauskas. Dvasios vadu liko prel. J. J. Scharnus.

Mary Stonis ir Ann Bagdonavičius buvo išrinktos kaip parapijos atstovės į Newarko arkivyskupijos parapijų atstovų suvažiavimą.

Susirinkimas baigtas prel. J.J. Scharnus malda ir Lietuvos vyčių himnu. F.V.

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

Vakaras su Elena Blandyte

Tradicinis Bostono lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas vakaras buvo lapkričio 5. Šių metų tėvų komitetą sudaro: pirm. V. Čepienė, sekr. I. Kalvaitienė, išd. R. Simonaitienė, narės J. Gražulienė ir A. Moriarty.

Chateau de Ville restorano antro aukšto salė prisirinko ne tik mokinių tėvų, bet ir svečių. Atvyko net ir iš gana tolimų vietų.

Vakara pradėjo komiteto pirm. V. Čepienė. Klebonas kun. Antanas Baltrušius palaimino valgius.

Meninę programą atliko miela viešnia iš Chicago — solistė ir dailiojo žodžio aktorė Elena Blandytė.

Akomponuojant komp. Juliiu Gaideliui, ji padainavo: Tau, mama — V. Laurušo, Vai pūtė, pūtė — St. Simkaus, Tik tau — R. Falvo. Dailiajam žodžiui ji parinko Vinco Krėvės kūrinį "Užkeikta merga". Tai gana ilgas kūrinys, bet ji puikiausiai jį perdavė visą atmintinai. Po to vėl ėjo dainos: Krinta lapai — J. Dambrasko, Lapų lopšinė — V. Kairiūkščio, Elegija — J. Massenet ir (bisui) Gyvenimas pagunda — G. Gudauskienės.

Solistė Elena Blandytė, kaip ir visada, savo dainas ir dailių jį žodį perdavė labai puikiai, su dideliu įsijautimu ir išgyvenimu. Tarp Blandytės ir publikos, jai atliekant programą, visada atsiranda šiltas ir neme-luotas ryšys. Smarkūs publikos plojimai tai patvirtina. Kartą ją

girdėjęs, mielai norėtum girdėti ir dažniau.

Sokiam grojo geras orkestras. O šoki norinčių buvo tikrai daug. Šis visas vakaras su puikia programa visiems paliko puikų įspūdį.

Tėvų komitetas išleido dailininko Juozo Breddo ir jo žmonos Ingos Daukantaitės originaliai pieštą programos knygelę. Meninės programos dalis dėl techniškių kliūčių buvo pakeista. Knygelėje yra surašyti ir mokyklos mokytojai. Direktorius — Antanas Gustaitis, mokytojai — J. Banaitienė, A. Dabrilienė, M. Drunga, J. Gimnuienė, J. Gaidelis, P. Kalvaitienė, Z. Krukonienė, A. Lingertaitienė, L. Senutienė, R. Špakevičienė, V. Senuta ir I. Veitienė.

Toks vakaras reikalingas ne tik mokyklos parėmimui, bet ir pačių tėvų pabendravinimui.

Šiuo parengimu visos komiteto moterys labai rūpinosi. Padėka jom visom.

P. Žickus

LAISVĖS VARPAS

Sekm. 11-12 val.

WEL, 1430 KC.

P. Viščinis

173 Arthur St.

Brockton, Mass. 02402

Telef. 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR, 1380 bangos sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. Veda Steponas ir Valentina Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489. Parduodamas Darbininkas, didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

PIRMOJI NAKTIS 1978

BOSTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS JAUNIMO SEKCIJA

ruošia

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS IŠ VISŲ LIETUVIŲ KOLONIJŲ

1977 gruodžio 31, 8 v.v.

Boston Park Plaza Hotel, Grand Ballroom
(buvęs Statler Hilton)

Programoj: įspūdinga vakarienė, garsus aštuonių asmenų orkestras

Bilietų kaina: įskaitant vakarienę, gėrimus ir šampaną
\$26.00 asmeniui

Bilietai įsigijami iki gruodžio 10 d. Stalai 10-čiai asmenų rezervuojami pas:

Birutė Adomavičiūtė (617) 729-0278
4 Sheffield West, Winchester, MA 01890

Daivą Izbickaitę (617) 326-7442
20 Old Stone Road, Westwood, MA 02090

Norintiems nakvoti viešbuty rengėjai parūpins rezervacijos korteles su 29% nuolaida. Automobilijų pastatymas garaže \$1.00.

LAUKIAME!

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities
The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba iškeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/"OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

PADEKA

Mirus brangiam vyrui ir vieninteliam sūnui VYTAUTUI ČEKAVIČIUI, didžio skausmo valandą iš savo giminių, draugų bei artimųjų, patyrėm daug paguodos ir užuojautos žodžių.

Dėkojam tiem, kurie pirmieji atskubėjo su užuojauta: Antaninai ir Vytautui Eidukevičiam, Onai Šeputienei, Onai Jasaitienei ir dukrai Nijolei, Felei ir Algiiui Jasaičiam.

Dėkojam visiems, kurie užprašė mišias už a.a. Vytauto vėlė bei pareiškusiems užuojautą, Moterų Vienybės narėms už mišias ir užuojautas, K.M. 29-tai kuopai ir jos narėms už mišias ir paguodos žodžius, Bronėi ir Antanui Reventam už auką Kultūros Židiniui Vellonio prisiminimui.

Dėkojam tiem visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu mus ramino ir guodė sunkioj valandoj.

Tegul gerasis Dievas Jum atlygina.

Žmona Rita ir motina Stefanija
Čekavičienės

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Šį savaitgalį Kultūros Židiny, lapkričio 26-27, N.Y. Lietuvių Dailininkų Sąjungos 25 metų sukaktuvinė paroda didžiojoje salėje. Parodos atidarymas šeštadienį 7 v.v.

N. Y. Liet. Dailininkų Sąjungos 25 metų sukaktuvinė paroda vyksta šį savaitgalį Kultūros Židiny. Parodoje bus išstatyta 68 darbai. Bus užimta didžioji salė. Viso dalyvauja 21 dailininkas. Iškilmingas atidarymas bus šeštadienio vakarą 7 v. Kalbės Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Po atidarymo — kavutė.

Maironio lituanistinė mokykla praneša, kad ryšium su Padėkos dienos švente šį šeštadienį, lapkričio 26, pamokų nebus. Pamokos tęsiamos gruodžio 3.

Prof. J. Brazaičio trečiųjų metų mirties sukaktuvė progą mišios bus lapkričio 27, sekmadienį, 11 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Visi jo bičiuliai kviečiami dalyvauti.

Dail. K. Žoromskio parodos atidarymas Lafayette kolegijoje Easton, Pa., bus lapkričio 27, šį sekmadienį, nuo 3 iki 6 v. popiet. Parodą rengia tos kolegijos meno departamentas ir išsiuntinėjo kvietimus į parodos atidarymą. Taip pat išleido ir katalogą. Paroda tęsiasi iki gruodžio 23.

The Tablet, Brooklyno vyskupijos laikraštis, spalio 30, 20 numerį įsidėjo platų straipsnį apie kun. K. Pugeviciaus veiklą. Įdėta ir nuotrauka. Straipsnis pavadintas "Local Lithuanian Sheds Light on Soviet Persecution".

ALIAS New Yorko skyriaus narių susirinkimas bus gruodžio 4 sekmadienį, 2 val. popiet. Architektas Jurgis Okunis kalbės apie Pasaulio Prekybos Centro (World's Trade Center) projektą.

Prof. Juozo Brazaičio, Darbininko redaktoriaus, kapas Putnamo seserų vienuolyno sodyboje. Jis mirė 1974 lapkričio 24. Jo trečiom mirties metinėm prisiminti lapkričio 27 pranciškonų koplyčioje bus aukojamos mišios.

N. Y. Lietuvių Dailininkų Sąjungos

25 METŲ SUKAKTUVINĖ DAILĖS PARODA

vyksta lapkričio 26-27 Kultūros Židiny

IŠKILMINGAS PARODOS ATIDARYMAS lapkričio 26, šeštadienį, 7 v.v. Parodą atidaro Lietuvos gen. konsulas A. Simutis

PARODA LANKOMA: lapkričio 26, šeštadienį, nuo 3 iki 8 v.v., lapkričio 27, sekmadienį, nuo 12 iki 8 v.v.

Visi maloniai kviečiami parodą aplankyti.

Jonas Adomėnas buvo paskirtas kelionių vadovu Trans International Tours Ltd. bendrovėje, 535 Fifth Ave., New York, N.Y. Ši kelionių bendrovė daug dėmesio skiria kelionėms į Rytinę Europą ir Sovietų Sąjungą. J. Adomėnui ypač skiriamos kelionės į Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją. Jis taip pat galės padėti sudaryti dokumentus tiems, kurie norėtų atsikviesti gimines apsilankyti JAV-bėse. J. Adomėnas yra veiklus Maspetho visuomenės narys. Jis priklauso prie V. Atsimainymo parapijos, Šv. Vardo dr-jos ir katalikų karo veteranų, dalyvauja Lietuvos vyčių rytų pakraščio apskrities ir 110 kuopos valdybose.

Regina Siniūtė-Ayre gegužės 18 Columbijos universitete, New Yorke, gavo daktaro laipsnį vokiečių kalbos ir literatūros srity.

New Yorko uosto laivų pakrovėjam baigus streiką, vėl bus galima išsiųsti Darbininką, užsakytas knygas bei plokšteles paprastu paštu į užjūrius.

New Yorko Altos valdyba lapkričio 17 posėdžiavo ir pasiskirstė pareigomis: pirm. Juozas Bagdonas, vicepirm. Petras Wytenus ir Bronė Spūdienė, sekr. Apolinaras Vebeliūnas, izd. Ignas Gasiliūnas.

Dail. Aleksandra Kašubienė išvyksta į Chicago, kur Mokslo ir Meno simpoziume skaitys paskaitą.

Alės Rūtos "Laiškas jaunystei" — beletristikos, prisiminimų pobūdžio 132 puslapių knyga, ką tik išspausdinta pranciškonų spaustuvėje. Viršelis ir iliustracijos dail. Rasos Arbaitės. Kaina 3.50 dol., su persiuntimu 4 dol. Platintojams nėra nuolaidos. Gaunama pas autorę-leidėją, 306 22nd St., Santa Monica, Calif. 90402, ir Darbininke, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Dr. Jonas Algis Žukas, inžinerijos mokslo draugijos pakviestas, lapkričio 16 skaite mokslinį pranešimą iš ginklų tyrimo srities. Metinis draugijos suvažiavimas vyko lapkričio 14-16 Lehigh universitete, Bethlehem, Pa. Algis jau daugiau kaip dešimt metų dirba JAV Balistikos tyrinėjimų laboratorijoje, Aberdeen Proving Ground, Maryland. Už nuopelnus šių tyrinėjimų srity lapkričio 23 jis ir eilę kitų jo bendradarbių buvo iškiliai pagerbti specialiais atžymėjimais, kuriuos jiems įteikė Percy Pierre, JAV armijos sekretoriaus padėjėjas. Algis drauge su savo žmona Ona ir sūneliu Vincuku dažnai aplanko savo tėvėlius, muziką Joną ir Eleną Žukus, Richmond Hill, N.Y.

Muzikos Žinių naujas numeris, 1977 — sausio-rugsėjo — jau atspausdintas ir siuntinėjamas skaitytojams. Muzikos Žinių reikalavimai rašo pati redakcija, J. Stankūnas prisimena vėlonį muziką Algirdą Kačanauską, Jaunimas dainuoja, kur prisimenami dainuojančio jaunimo vienetai, aprašomas 53-čias muzikų seimas, prel. J. Balkūno pamokslas, sakytas muzikų seime, Kūlgrindos premjera, Leopoldui Stokowskiui mirus, Muzikas Leonas Kaulinis, Auksinės dienos, muzikinė kronika. Didesnė numerio dalis prirašyta Juozo Stankūno. Numerį suredagavo Vytautas Kerbelis. Leidžia Liet. Vargonininkų — Muzikų Sąjunga. Redakcija mano, kad dar šiais metais suspės išleisti vieną numerį ir taip pasivys prarastą laiką.

Pianisto

VYTAUTO

SMETONOS

KONCERTAS

lapkričio 30, trečiądienį, 8 v.v.

Town Hall,
113 West 43 Street
New York, N.Y.

Toronto jaunimo ansamblis Gintaras lapkričio 19 lankėsi Kultūros Židinyje Brooklyne ir čia atliko dainų bei šokių programą. Jo koncertą rengė Lietuvių Kultūros Fondas, kuris rūpinasi K. Židinio išlaikymu. Koncertas ir vakaras praėjo labai sėkmingai. Atsilankė labai daug žmonių, apie 400-500. Plačiau kitame numery.

Lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija įvyko lapkričio 19-20 Kultūros Židiny. Dalyvavo Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų vedėjai, mokytojai, švietimo darbuotojai. Viso 48 užsiregistravę. Konferencija užtruko dvi dienas. Iš Chicago buvo atvykęs Bronius Juodelis, Švietimo Tarybos pirmininkas. Konferenciją suorganizavo rytinio pakraščio mokyklų inspektorius Antanas Masionis. Apie konferencijos darbus ir jos rezoliucijas plačiau bus parašyta kitą kartą.

Antanas Šimkus, gyvenęs Woodhavene, mirė lapkričio 21. Pašarvotas Garšvos šermininėje. Laidojamas penktadienį, lapkričio 25 Cypress Hills kapinėse. Liko žmona Anelė ir sūnūs: Algimantas, Vytautas ir Rimgaudas.

Mario Cuomo, New Yorko valstijos sekretorius, atsidėkodamas už rinkimų metu parodytą talką, lapkričio 18 suruošė priėmimą Oyster Bay restorane, Astoria, N.Y. Lietuviam atstovavo L. Mathews, Al. Marcel, J. Valaitis, K. Vainius ir K. Bučmys, OFM. Mario Cuomo savo kalboje pastebėjo, kad jis ir toliau liks viešajame gyvenime ir ateinančiais metais vėl kandidatuos.

Knyga apie gen. P. Plechavičių pasirodys kitų metų pradžioje. Pirmąją knygos dalį, kur apžvelgiama generolo karinė tarnyba, parašė Petras Jurgėla. Antroji dalis sudėta daugiausia iš įvairių prisiminimų. Ji liečia gen. Plechavičiaus veiklą 1918-1919, jo visą giminę, pokario metus, bolševikinius areštus ir kas nutiko jo broliams, seserim, kaip atvyko į šį kraštą. Knyga gausiai iliustruota labai retomis nuotraukomis. Knygos leidimą suorganizavo generolo artimieji giminės, leidžia Kario laikraštis. Knyga turės apie 350 puslapių.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami prisųsti auką spaudai remti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Taip pat vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo galite aukoti Kultūros Židinio išlaikymui. Anksčiau prisuntusieji bus laiku paskelbti laikrasty.

Darbininko kalendorius 1978 metams jau išsiųstas visiem Darbininko skaitytojams. Viršelį puošia dail. Česlovo Janušo kūrinių reprodukcija. Skaitytojai kviečiami prisidėti auką prie kalendoriaus spausdinimo išlaidų sumažinimo. Taip pat kviečiami skaitytojai, kurie dar neatsilygino už laikraščio siuntimą per 1977 ar 1976 metus, tai nedelsiant padaryti.

Išnuomojami trečiame aukšte du kambariai. Galima naudotis modernia virtuve. 76-41 85 Dr., Woodhaven, N. Y. Skambinti po 6 val. 296-8869, o šeštadienį ir sekmadienį — visą dieną.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes, kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ Broker - Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Violeta Rakauskaitė dainuoja Kultūros Židiny lapkričio 12.
Nuotr. L. Tamošaičio

VIOLETA RAKAUSKAITĖ DAINAVO KULTŪROS ŽIDINY

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos New Yorko skyrius pasikvietė estradinę dainininkę Violetą Rakauskaitę koncertuoti New Yorke. Ji šiuo metu gyvena Miunchene, Vokietijoje, į Ameriką su koncertais atvyko antrą kartą. Buvo praeitais metais. Šiemet ji dainavo London, Ont., lietuvių dienų jungtiniame koncerte, kvietė organizacinis komitetas; Toronte, kur ją pakvietė sporto klubas Vytis, Montrealy, Los Angeles, Detroite ir lapkričio 12 — Kultūros Židiny.

Dekoruoja salę

Jaunimas įdėjo daug darbo ir savaip dekoravo salę. Jos dainavimas buvo nukeltas nuo scenos. Priešais didžiąsias duris buvo padaryta estrada, ant sienos pakabinta juoda uždanga, ant kurios buvo parašyta "Violeta". Šonuose kabėjo modernūs abstraktūs ištašyti paveikslai. Iš kiekvieno šono po du. Du paveikslai kabojo priešingoj pusėj prie durų sienos.

Buvo įvestas prožektorinis apšvietimas, apšvietė nuo scenos ir nuo durų sienos.

Kai ji dainuoja?

Daugeliui nebuvo aišku, kaip ji dainuos, gal kas palydės fortepijonu? Bet ji klausimą išsprendė visai kitaip. Ji turi įrašus garsajuostė. Visa orkestrinė palyda įrašyta į šią juostą. Groja įvairūs Vilniaus orkestrai. Tą juostą leidžia per aparatą ir visoj garsiakalbių sistemoje gausia puikią muzikinę palydą. Tada belieka jai prisiderinti prie to įrašo ir dainuoti.

Solistė užaugo ir išsimokslino Lietuvoje, ten jau buvo estradinės muzikos dainininkė, išleidusi daug plokštelių, turėjusi gražų pasisekimą. Ten sudaryta

Kalėdinių lietuviškų atvirukų dėžutė (13 atvirukų su vokais) su persiuntimu — 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Parduodamas dviejų šeimų mūrinis namas New Hyde Park, 6-4 kambariai, rūsyje įrengtas 4 kambarių studijinis apartamentas. Didelės pajamos. Skambinti (516) 938-7895.

MASPETHO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

kviečia visus apsilankyti į

nuotaikingą

RUDENS ŠOKIŲ VAKARĄ

Puikus maistas, butelis degtinės dešimčiai. Visas alus nemokamai. Groja geras orkestras. Tas visas įvyks gruodžio 3, šeštadienį. Pradžią 9 v.v. Jėjimas tik 8 dol. asmeniui. Adresas: 89-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Dėl stalų ir rezervacijų skambinti 429-9866.

PRIEŠKALĖDINIS PREKYMETIS

Gruodžio 4, sekmadienį, Kultūros Židiny, New Yorke vyr. skaučių židiny Vilija rengia prieškalėdinį apsipirkimą. Pradžią 12 val.

Bus parduodami lietuviški rankdarbiai, gintarai, tautodailės darbai ir kitokie skaučių pagaminti dirbiniai. Bus kavutė, pyragai ir užkandžiai.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir įsigyti kalėdinių dovanų.